

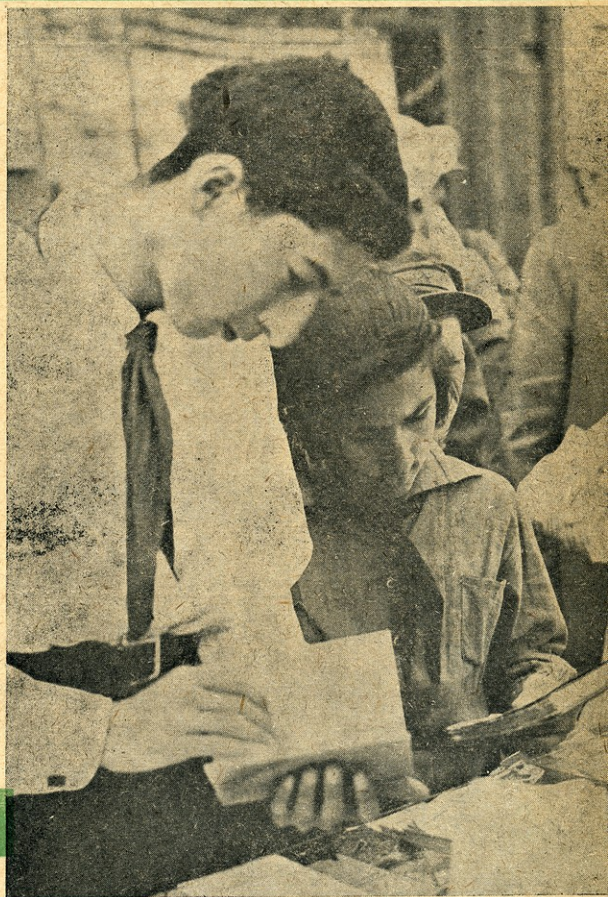
5-47.

პიონერში

9

1930

სახელები

წიგნის ბაზარი

შეკრებაზე!

ქალაქ ჰალეში სკოლის ასაკის ორმოცი-ათასი ბავშვია. დილაობით, როდესაც ხალხი მიდის სამუშაოზე, დაახლოებით ყოველ ხუთ მოზრდილ მოქალაქეზე სკოლის ერთი მოწაფე მოდის, რომელიც ჩანთით ხელში მიეჩქარება სკოლისაკენ.

იგლისში ეს შეფარდება საგრძნობლად გამოიცვლება, ოციათასით გაიზრდება ჰალეს ბავშვთა მოსახლეობა; ჰალეში შესდგება პროლეტარული ბავშვების საერთაშორისო შეკრება.

ბავშვთა შეკრება გერმანულად არის „კინდერ ტრეფენი“; რუსული „სლიოტ“ (შეკრება) შარშანდელი პიონერული შეკრებიდან საზღვარგარედაც ხმარებაშია. „სლიოტზე“ სწერენ გერმანელი ამხანაგების გაზეთები და ჟურნალები.

ოციათასიდან ხუთი ათასი ის ბავშვებია, რომელნიც ჩამოვლენ სხვა ქვეყნებიდან—ჩეხოსლოვაკეთიდან, საფრანგეთიდან, ინგლისიდან. მაგრამ გერმანიის პროლეტარული ბავშვების შემადგენლობაში შევლენ არა მარტო პიონერები. გერმანიის პიონერებმა ამოცანად დაისახეს

შეკრებაზე ქალაქ ჰალეში 15.000 პროლეტარული ბავშვი შეკრიბონ.

მათგან: 4.000—საბავშვო სპორტული ორგანიზაციებიდან; 1000—ჩვენი მტრების ბანაკიდან წითელი შევარდნებიდან, ქრისტიანული ორგანიზაციიდან და სხვ; 1000—უმუშევრების ბავშვი 1000—წარმოებაში მომუშავე ბავშვი.

ამ ბავშვების შეყვანას თავის რიგებში გერმანიის ნორჩი სპარტაკელები შესძლებენ მხოლოდ პროლეტარული ბავშვების ინტერესებისთვის ენერგიული ბრძოლით.

— სამუშაო და ხელფასის მომატება ჩვენი მამებს!

— პური ბავშვებს!

აი მათი ლოზუნგები.

უახლოესი სამი თვე იქნება გერმანიის ნორჩი სპარტაკელებისათვის გამოცდა.

ჩვენი პიონერული, მებრძოლი, ძმური სალაში პროლეტარული ბავშვების საერთაშორისო შეკრებას.

ჟურნ. „პიონერის“ რედაქცია.

შ ი ნ ა ა რ ს ი:

1. ნიგერა—მოთხრობა— სეზმანის 38.	8. როგორ მოვაწყუთ პიონერთა რგოლი 14.
2. ჩვენ გვესაქიროება პოლიტექნიკური სკოლა— გველენიანის 3.	9. ჩის პლანტაციებში შ. თ-ს 15.
3. ოთარი—მოთხრობა— პ. სამსონიძის 6.	10. შეკრებაზე —პიონერის რედაქციისაგან — გარეკანის მეორე გვერდზე. 6.
4. საგაზაფხულო— ლექსი—მ. თეოშვილის 6.	11. როგორი იქნება მომავალი ომი—გარ. 3 გვერდზე 9.
5. ოცდაორი წლის— ლექსი—ს. ეულის 9.	12. ცოცხალი თამაშობანი— მანარაძის —გარეკანის 4 გვერდზე 71.
6. გაზეთი—ჩვენი ცოცხალი საქმე 10.	13. საერთაშორისო ბავშვთა კვირეული 71.
7. იქ, სადაც ტყავს ამუშავენ— ს. მთვარაძის 12.	14. ფოტოები: აშხ. აშხ. დავილოვის, ლისიციანის, ვისოკის, კვირიკაშვილის და სხვ. 12.

15 მაისი
№ 9

პ ი ო ნ მ რ ი

წელიწადი მეხუთე

1930

საქართველოს ბ. კ. ო. ცენტრალური და ტფილისის ბიურო-ების და განათლების სახალხო კომისარიატის სოციალური აღწრდის მთავარმართველდების ჟურნალი მაგუმებისათვის

ნიბერა

— ნიგერა მოჰკალი!.. — იყვირა მაყვალამ, რა აჩიკო
დღერეთანზე გაღმოდდა და შეეკითხა:

- რა ამბავია?
- აწიოკდა ეზო..
- ვინა?
- პატარა იეზილი გოგო?
- რა?
- მკვლელი?
- აშხა.
- მეგზოე?
- ჰმ!..

გაისმა ხმები აქეთ-იქიდან ხალხი შეჩოჩქოლდა.
— საბრალო ნიგერა!.. — მოსწყდა მაყვალას ეს სიტყვა დანანებით და თვალეში ცრემლი აღუჩნდდა.
— ჩვენ კი ვინდოდა კოლექტივში წაგვეყვანა პინდერა!.. — დაატანა აჩიკომ და წყრობით შეხედა აშხას, რომელიც იდგა გასისხლიანებული ბეჭუთით ხელში და დასცქეროდა იატაკზე სისხლში მოცურავე ნიგერას.

ნიგერას იტყობოდა, რომ სიკვდილის წინ ბევრი ებრძოლა, ტანისამოსი შემოეგლოჯა, თმები ეგლოჯა, ტუჩები ეკვნიტა, თითები კლანჭებით მოეღუწა ისე, თითქოს სურს ვისმეს ყელში ეცესო...

— შენ მოჰკალი?! — შეეკითხა მილიციელი, როცა მოვიდა.

— მე... არ ვიცი... ალბათ... — მიუგო აშხამ დაბნეულად.

- რატომ მოჰკალი?
- ადამი დაარღვია..
- რაში გამოიხატა?
- რაში და... მე ეს სამოც თუმნად ვიყიდე, ოქროები ჩაუთვალე მაგის მამას. ჩემი ცოლი იყო... ეგ კი გამიბრძოდა... ბავშვები თამაშობდა... კლუბში დადიოდა... უფრო არ მიგდებდა... ჩემ კუხუბარ იყო... საცა წაიფილდა, მე არ მეკითხებოდა... ის ქალია, მე ქმარი ვარ, უჩემოდ ფეხი არ უნდა გაეღდა გარეთ, ეს კი... — დაიწყო აშხამ.

— ასეთი პატარა და ცოლი!
— იეზიდებს ასეთი ჩვეულება გვაქვს, პატარა მოგვეყვას, 12 წლიდან...

— ჰმ! მიუხედავად კანონის აკრძალვისა!
გამომიძიებელი შეუღდა ოქმს...

აჩიკომ და მაყვალამ გაკვირვებით შეხედეს ერთმანეთს, ვერ გაეგოთ, თუ რას ნიშნავდა ყველა ეს...
ამათ იტყოდნ მხოლოდ ის, რომ ნიგერა იყო მათი ტოლი, სუფთად ჩაძეული, ლამაზი, არა ჰგავდა ზოგიერთ

იეზიდს; მულამ მათთან თამაშობდა, ვიდრე აშხა გამოჩნდებოდა ხოლმე და შეუბღერდა, მაშინ კი ნიგერა თავს ჩალუნავდა, უხმოდ მივიდოდა აშხასთან; ის მუჯულუგუნს ჰკრავდა, სახლში შეადგებდა, სცემდა...
და ყოველზე ეს არ ესმოდათ ამათ, არ ესმოდათ, რათ ხდებოდა, ან ახლა რათ მოჰკალი.
მათ გაახსენდათ...

— გინდა, ნიგერა, შენც გასწავლოთ წერა-კითხვა და პინდერთა კოლექტივი გატართო? — შეეკითხა აჩიკო ერთხელ.

— ძალიან კარგს ვიზამთ, — დაუმატა მაყვალამ და გაულომა ნიგერას.

— მინდა, მაგრამ აშხა მკემს, არ გამიშვებს... — მიუგო ნიგერამ და ცრემლები მოერიდა.

- შენი რაა აშხა?
- არ ვიცი... კვდება მითხრა შენი ქმარიო და... ეს იყო ამ ერთი დღის მშინა წინადა...
- მეგობრების სურვილი აღსრულებული დარჩა... ის მოჰკლეს...

აუტანელი იყო ნიგერას მდგომარეობა აშხას ხელში... ეს ხდებოდა ჩუმადა...

მან ჯერ არაფერი იცოდა ცხოვრების და ველაც უტხო კაცს კი მისცეს...
ის ხუთი თვის წინად აშხამ შეისვა ზურგზე და წამოიყვანა ალაგების მთის მიდამოებში მდებარე პატარა ყრუ სოფლიდან...

ის აქ გაეცნო ქალაქს, სადაც ასე ნიაღვარივით აწყლდა იეზიდების ტალღა...

ამ ტომს წინად თუ არავინ აქცევდა ყურადღებას, ახლა მათაც ეღიროსათ მშის სინათლეზე გამოსვლა; მათაც აქეთ კლუბი, სკოლა და სხვა...

ამ კლუბში მომუშავე გამოეხიზლებულ ქალის ამაღლამედას ცოლის ზოხას ყურადღება მიიქცია ნიგერამ...

ზოხამ იცოდა თავისიანების ზეჩვეულება, მდგომარეობა და ცდილობდა გამოეყვანა ისინი ახალ გზაზე... ისიც ხომ პატარა გაათხოვეს...

მან არა ერთხელ უთხრა აშხას რომ ნიგერას კარგად მოჰკვლიდა...

ის ამავე ქუჩაზე ცხოვრობდა, მეორე ეზოში...

— ჩემ საქმეში ნუ ერევი! — ეს იყო მულამ აშხას პასუხი.

დიდი ბრძოლა უხდებოდა ზოხას, რომ შეგნება შეეტანა იეზიდებში, უფრო კი ქალბებში, მაგრამ ბევრი თავისი უფიცობით გაურბოდა კიდევ:

— ჰმ, რა ჩვენი საქმე კლუბი, სკოლა? — იტყოდნ ხოლმე.

კაცებს ხომ ქირივით სძულდათ და ამბობდენ:
— ცოლებს და შვილებს გვიჯანყებს!..

და რა გასაკვირი იყო, თუ არც ამხას ესამოვენებოდა ზოხას ჩარევა.

და ერთხელ, როდესაც...

შე მთას გადასცილდა, და სიომ ანცი სისინით ააშრილა დლით დასიცილთ ფთოლები; ცხელ ქვაფენილზე სიგრილმე გადაკარგა...

პატარა ქუჩა მიუყუებულოყო...

ალაყაფის კართამ ჩამომსხდარიყენენ იეზიდები და გაეპათ მასლაათი...

ბავშები დარბოდნენ, თამაშობდნენ...

ზოგი ქალი თითისტარს ატრიალებდა...

კაცები ზოგი იჯდა, ზოგს ქვაფენილზე კურტანი ამოედო თავქვეშ და წამოწოლილიყო...

ერთი მათგანი სალაშურს აღლუნუნებდა, მეორე ზედ დალილიყენდა...

ყველა თითქოს მხაარულობდა, იცინოდა, ლაზღანდარობდა, მაგრამ იყო ერთი, რომელიც განზე იდგა დალონებულო და, მიუხედავად იმისა, რომ ბევრი მათგანი გაეხუტებოდა, მაინც არ იღებდა მონაწილეობას; ხანდახან თუ გაულმობდა მათ, იერე ისევ დალონებოდა, სახე დაეყვივებოდა და უხმოდ ამოიხოზებდა...

ეს იყო პატარა ნიგერა...

ის, მას რამდენჯერ მოუწნა ამ მოთამაშე ბავშვებში ჩარევა, მაგრამ რა დიდი ქალები ეტყოდნენ:

— არა გრცხვინია? აბა, რაღა დროს შენი თამაშია?!

შერცხვებოდა, ისევ დაჯდებოდა, ან სახლში შევიდოდა და ტიროდა...

მას მოაგონდა სოფელი, დედა, მამა, ტაოლები და ცხკარი...

და, აი, ახლა, აქ რომ ახალგაზრდა აღლუნუნებდა სალაშურს, მეორე კიდევ ზედ რომ დამტროდა, ეს ხომ ხშირად ესმოდა ხოლმე აქ, სოფელში?

და გული სულით აებურა ამ მოგონებაზე; მას ზიზღი აღძრა იმ კაცისადმი, რომელმაც მოაშროა იქაურობას...

ეს იყო აშხა...

— მე სახლში მინდა ვიყო, დედა, არ მინდა ამ კაცთან, არ წაყვიები! — ეუბნებოდა დედას ნიგერა ტრილით, როცა ის იყიდა აშხამ და ზურგზე შემოიგრო ნენთით, წამოიყვანა...

— ვაწუმი! შენ ხომ პატარა აღარა ხარ?! — მიუვო დედა.

— შენ უკვე თორმეტი წლისა შეიქენი და დროა გათხოვების! — დაატანა მამამ, სოფლის ბოლომდე რომ გამოაკლავდა.

ნიგერა ტიროდა, მას არაფერა ესმოდა, თუ რატომ მიჰყიდეს ამხას...

— აქ უნდა იყო დღე და ღამე. მე ქმარი ვარ და შენ ცოლი... შენ ჩემი მორჩილი უნდა იყო. ხომ გესმის? — მოყვანისთანადე უთხრა აშხამ და თვალები დაუბრიალა.

გულდათუთქულმა ნიგერამ ცრემლების ცვენით დაუქნია თავი, თუმცა არ იცოდა რატომ...

ციხე იყო ნიგერასთვის ამხას ბნელი ოთახი...

აი ხა სურათები მიჰქროდნენ მოგონების თელწინს, აქ რომ იჯდა ახლა, და რა ვილაცამ მხარზე ხელი დაადო, შეკრთა, ადგა.

— ნუ გეშინია, ნიგერა, ეს მე ვარ, — უთხრა აღურსით მისულმა და ვვერღზე მოუჯდა.

— ო, ზოხა?! — აღმობდა ნიგერას.

— ნიგერა, ნუ ღონდები... ჩვენ ვიზრუნებთ შენზე... ჩვენ არავის მიეცემთ ნებას, რომ დაგჩაგრონ... თუ ქალი თექვსმეტი წლის მაინც არ არის, მისი გათხოვება აკრძალულია კანონით... ჩვენ უნდა მოვსპოთ ეს ძველი ადა-

თი... მთავრობა ყოველმხრივ გვიწყობს ხელს... ჩვენ უნდა მივბძობთ ჩვენს მეზობლებს, უნდა გავფითოდეთ... — თუყუა ზოხა.

მან ნიგერა კლუბში წაიყვანა; იქ კრა-კერვის შესასწავლ ჯგუფში ჩაირიცხეს; წერა-კითხვის სწავლება დაუწყეს...

უხაროდა ნიგერას.

— აჩიკო, ჩვენ ხომ პიონერები ვართ? — უთხრა მაყელამ.

— მერე?

— მერე და ის, რომ ყველა მშრომელის შეილებს აღზრდაზე ხომ უნდა ვიზრუნოთ?

— ჰო.

— მაშ, ნიგერას სწავლებას მოეკიდოთ ხელი; ის ხომ კარგი გოგონაა...

— ააუ...!

და ეს ორი მეგობარიც ზრუნავდა ნიგერაზე...

გუმწინურ სალამოს ხომ კოლეტიკშიც წაიყვანეს...

— როგორ?! უჩვეულობრივ კლუბში?! — იყვირა აშხამ, რა ზოგიერთმა იეზიდმა ააღლევა თავისი შეუწყნარობით:

— რა ჩვენი ქალის საქმეა კლუბი? პიონერი?! კაცი არა ხარ? დაღის რაზე არღვევინებ?!

— კლუბში მას ზოხა რუყის.

— ამ ბავშვებს საღლაქ დაჰყავთ!

— მაგის შემყურენი ჩვენი კოლები და შეილები ექით მიიწვიენ...

— აგერ მუსა დასდევს ხოლმე კიდევ. არ წაგზრთვას...

ესმოდა ამხას და აენტო...

ბევრჯერ დააღურჯა ნიგერა ცემით, და ნიგერამ იჩივლა მილიკიაში...

— ამხა, აღარ გაბედო ნიგერას ცემა, — უთხრეს იგ გააფრთხილეს.

— მე... — თავი ჩაღუნა, არა უმასუხა-რა, მაგრამ გულში ვინ იცის რა გადაწყვიტა.

— როგორ?! ეზიდი ქალი და ასე თავისუფლად სივრობა?! — არ ისვენებდა ამხა, და რა შენდა გზად მივაღო ზოხას, გაეკანა მისკენ მუშტებულრით.

— შენი ბრალია!!!

— აშხა, შესდგე... — მოესმა მას.

და რა მოიხედა, სკოლიდან დაბრუნებული აჩიკო შენიშნა.

— ჰმ!.. — თავი ჩაჰკავდა ამხამ.

— რათა, ამხა, რათა? ზოხა კარგი ქალია, ეგ ზრუნავს ნიგერაზე, და შენ კი...

— ანან ვაღარაი... — მიუგო.

— არა. ამხა, მე კი არ გადავირიე, არამედ მინდა ისიც აღმანაწიე გამოედეს... კლუბი გიძლივს ამის საშუალებას, ის განაწილებს კერა... — ეუბნებოდა ზოხა, მაგრამ ამხას აღარ ესმოდა, ის სახლისკენ მიიჩქაროდა აღლუკებული და ფიქრობდა:

— ჰმ! ნიგერამ დააროვია აღათი?! მამ...

— კლუბში, — მიუგო ნიგერამ, როცა ამხა შევიდა ოთახში, ხახის ეწხადებოდა და შეეკითხა:

— სად მიხვალ?!

ნიგერას პასუხი, და... ამხას ხელში ბგეუთი აელვდა...

— ვინაა? — კითხვა ექიმმა, რა სწრაფდამხარების აეტო მოგრიალდა.

— აღათის მსხვერპლი. — იყო მაყელას პასუხი.

— ჰმ!..

ჩვენ გვასაჭიროება პოლისპორტული სკოლა

უნდა დავდგეთ მოწინავე რაგებში სკოლების საწარმოო გეგმების, მუშაობის აღრიცხვისა და განაწილების და სასწავლო-საწარმოო შრომის ორგანიზაციის

განსახილველად.

ხშირად ხდება, რომ გვიანი გაზაფხული და ცუდი ამინდი მეტად უშლიან ხელს მოსავლის დაპყრობას. მის მოკრეფას უფრო გვიან იწყებენ, ვიდრე ეს ჩვეულებრივ ხდება. ამევე დროს გერმანიაში და ამერიკაში სოფლის სკოლები შემამულებთა მეურნეობის განვითარების მიზნით ახანგრობებენ არდადეგებს, მემამულეებს ესა-

შრომა აღზრდის საძირკველია.

ჩვენ დღეს სრული შესაძლებლობა გვაქვს განვახორციელოთ მარქსის შემდეგი სიტყვები: „ყოველმხრივ განვითარებულ ბავშვთა აღზრდა უნდა დაემყაროს მათ მონაწილეობას საწარმოო შრომაში“.

შრომის საშუალებით აღმდინი იმორჩილებს ბუნებას. მუშაობა შრომით შექმნილია უპირავე ქარხანა, ქალაქები, ერთ სიტყვით, მთელი ცხოვრება. ამიტომ სოციალიზმ-ს მშენებელთა ახლი კადრის აღზრდა შრომის

ტანვითარებითა ჯგუფი საპირველმისო დემონსტრაციაზე

პირობათ ბავშვთა სამუშაო ძალა და სწორედ ამიტომ ბურჟუაზიული სკოლა გულმოდგინედ ეხმარება მემამულეებს ბავშვთა სამუშაო ძალის შექმნაში. ბავშვთა შრომა შეტად იაფია და, რა თქმა უნდა, მისი ექსპლოატაციაც ძალიან ადვილი საქმეა. 12—14 საათის მუშაობის შემდეგ რა ცოდნა უნდა შეიძინოს ბავშვმა?

გლებთა ცალკეულ მეურნეობაშიაც ბავშვებს ისე უყურებენ, როგორც მხოლოდ სამუშაო ძალას. 12—13 წლის შემდეგ ბავშვები უკვე მომუშავეებად ითვლებიან და მუშაობენ დიდებით თანასწორად.

— წერა-კითხვა შეუძლია და საკმარისია, — ასე მსჯელობენ ზოგიერთ გლეხის ოჯახში. ბავშვები იზრდებიან წერა-კითხვის უცოდინარნი, სულს ლაფავენ მეტად მძიმე და ტლანქი მუშაობის პირობებში.

დღეს ჩვენ ვანადგურებთ კაპიტალიზმის ფესვებს საბჭოთა კავშირში. შრომის გეგმიანი განაწილება კოლმეურნეობაში, მისი სწორი და გარკვეული ორგანიზაცია, სხვადასხვა სასოფლო-სამეურნეო იარაღ-მანქანის გამოყენება, — აი რა გეგმდეს საშუალებას სრულიად მოეპოოთ დევთა შრომის ექსპლოატაცია.

გარეშე, ისე, რომ მათ ვერ შეესძლონ თავისი შრომის გეგმის ჩამოყალიბება, — შეუძლებელია.

კოლმეურნეობებში ბავშვთა შრომა სწავლას და აღზრდას უნდა დაუკავშირდეს. სკოლამ თავისი მუშაობა უნდა დააყაროს კოლმეურნეობის მუშაობაში ბავშვთა მონაწილეობაზე, ჩვენ გვესაჭიროება პოლიტექნიკური სკოლა.

როგორ უნდა გავაკეთოთ ეს?

ეს შეგვიძლია სასწავლო საწარმოო ბრიგადებში ბავშვთა გაერთიანებით. პიონერგოლები ან ჯგუფები აერთიანებენ რამდენიმე ბავშვს და აქედან გამოჰყოფენ ბრიგადებს. თითოეულ ბრიგადაში შედის არა უმეტეს 20 ბავშვისა. ისინი უნდა იყვნენ ერთიანივე ჯგუფიდან და ერთსადაიმევე ასაკის. ის ბავშვები, რომელნიც სკოლაში არ სწავლობენ, უნდა იქნენ გაერთიანებულნი საწარმოო ბრიგადებში.

თითოეული ბრიგადა ირჩევს ბრიგადის უფროს წევრს და მასთან მიემარება მოზრდილი კოლექტიური მეურნე. თუ ბავშვთა ბრიგადის მოზრდილთა ბრიგადისთან უხდება მუშაობა, მაშინ მის დახმარებას უწყევს მოზრდილ-

პირველი მაისის დემონსტრაცია. ტრიბუნაზე ანტ. მ. ცხაკაია, შ. ელიავა, ლ. ლობჯინიძე და ალაფუშვი

თა ბრიგადის ხელმძღვანელი. მთელი ბრიგადები ერთიანდებიან ჯგუფში, მაგრამ თუ კოლმეურნეობაში შედის რამდენიმე კომლი, მაშინ ჯგუფი ერთიანდება სასწავლო-საწარმოო კოლექტივში. ბრიგადის წევრები თავს იყრიან ჯგუფის საბჭოში, რომელიც აერთიანებს მთელ ბრიგადას, და კოლექტიური მეურნეობის გამგეობასთან, პიონერჯგუფის და სკოლის საბჭოსთან ერთად აღდგენენ საწარმოო გეგმებს.

უგეგმოდ მუშაობა შეუძლებელია. მაგრამ შეუძლებელია შეადგინო შენი გეგმა, თუ არ იცნობ კოლმეურნეობის მუშაობის გეგმას. ამიტომ ბავშვთა ბრიგადების მუშაობის საწარმოო გეგმის შედგენის წინ ბავშვებმა კოლმეურნეობის წარმომადგენლებისაგან უნდა მოითხოვონ ცნობა კოლმეურნეობის გეგმის შესახებ; უკანასკნელმა უნდა აღნიშნოს ის რაიონი, სადაც საჭიროა ბავშვთა მუშაობის ჩატარება. ჯგუფის საბჭოს მიერ განხილვის შემდეგ გეგმა დატურდება ბრიგადების წევრთა საერთო კრებაზე.

მოზრდილი კოლმეურნეები უნდა იცნობდნენ ბავშვთა მუშაობას, ამიტომ ისინი უეჭველად უნდა გაეცინათ ბავშვთა გეგმებს, რომ ის შეიტანონ კოლმეურნეობის სამუშაო გეგმაში. გარდა ამისა, ჯგუფის საბჭომ უნდა დასახოს, თუ რა მუშაობა უნდა იქნეს შესრულებელი ბავშვების მიერ, რის გაკეთება შეუძლია ბრიგადას; ჭამ მინით ის აძლევს ბრიგადას დავალებებს და სხვა.

ჩვენ უნდა აღვზარდოთ წითელი სპეციალისტები.

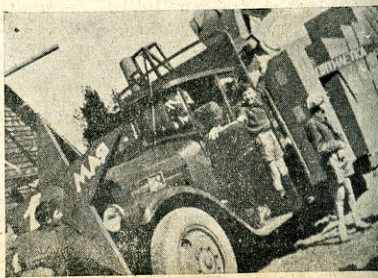
პიონერჯგუფებს თავისი სურვილის მიხედვით შეუძლიათ ბრიგადები შექმნან, რომელნიც თავის თავზე აიღებენ კოლმეურნეობის განსაზღვრულ დარგებში—მეფრინველეობაში, მეპაბრეშუმეობაში, მებალეობაში და სხვა—მუშაობის წარმოებას. მაგრამ ყოველ შემთხვევაში ასეთი სპეციალური ბრიგადების ჯგუფებმა მოწინააღმდეგეობა უნდა მიიღონ აგრეთვე კოლმეურნეობის სხვა დარგის სამუშაოებშიც. კოლმეურნეობამ უნდა აღზარდოს ისეთი კადრები, რომელთაც ექნებათ საკმაო ცოდნა და შეგნება მეურნეობის ყველა სფეროში.

უფრო მოზრდილები—13-დან 16 წლამდე, რომელნიც არ სწავლობენ სკოლაში, შედიან მოწაფეთა ბრიგადებში და ისე მუშაობენ, როგორც მოწაფეთა ბრიგადები ქარხნებში. მოწაფეთა ბრიგადა ბავშვებს აძლევს საკმაო სპეციალობას. ცალკეული მოსწავლეები (ინდივიდუალური) არ უნდა იქნენ დაშვებულნი კოლმეურნეობაში.

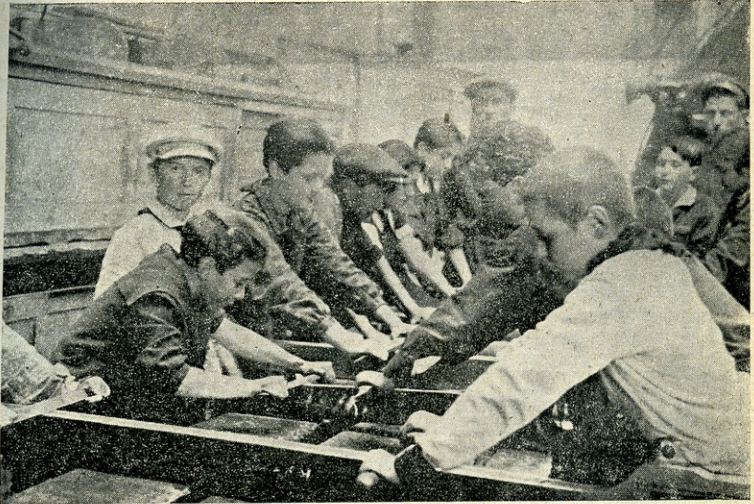
მტკივნეული საკითხები.

პირველი საკითხი—ეს არის ბავშვებისათვის ხელუფლის მიცემა მუშაობის ჩატარების შემდეგ. კოლმეურნეობის ზოგიერთ ნაწილში უფროს ახმანაგებს უფრო მეტ ხელუფას აძლევენ, ვიდრე პატარებს. 'ეს არის საბჭოთა კანონის დარღვევა. ბავშვებმა მოზრდილებთან ერთად თანასწორი მუშაობის ჩატარებისათვის თანასწორი ხელუფასი უნდა მიიღონ. 12 წლის ბავშვებს არასრული სამუშაო დღისათვის ხელუფასი ეძლევათ ნამუშევარი დროს მიხედვით. ბავშვების ნაღდად მუშაობა არავითარ შემთხვევაში არ დიშვება.

მეორე საკითხი—ვის უნდა მიეცეს სამუშაო ხელუფასი? ახმანაგების ერთი ნაწილი ასე მსჯელობს: ბავშვები 16 წლამდე კოლმეურნეობის მზრუნველობის ქვეშ იმყოფებიან. რათ უნდათ მათ ფული, როცა ისინი კოლმეურნეობიდან იღებენ ყველაფერსო. მეორენი სულ სხვას ამბობენ: ერთის მხრივ—კოლმეურნეობათა უმეტესი ნაწილი ჯერ კიდევ სუსტია. მათი მზრუნველობის ქვეშ იმყოფებიან ბავშვები არა უხნეს 12 წლისა. მეორე მხრივ, რაკი ბავშვები მუშაობენ, რაკი ისინი თავისი შრომით ეხმარებიან კოლმეურნეობას, მაშასადამე, მათი შრომა უნდა ანაზღაურდეს. საბჭოთა კანონის მიხედვით, თითოეული ადამიანი უნდა გააწეული საზოგადოებრივ-სასარგებლო შრომაში და იხილავდეს.

პიონერები პირველი მაისის დემონსტრაციაზე

ლენრაიონი (მე-მე ბაზა) პიონერები დახვასთა

გარდა ამისა, ბავშვები ცხოვრობენ ოჯახში, რომელთაც არტელის სამუშაოს გარდა აქვთ საკუთარი შინაური სამუშაო, როგორცაა მებოსტნეობა. ერთი სიტყვით, ათი აქვე სამუშაო იმ ქონებაში, რომელიც ჯერ კიდევ განსაზოვადლებული არ არის. რა აზრი ექნება, თუ ბავშვებს გვაგზავნით უფასო სამუშაოზე მაშინ, როდესაც მათთვის სასუშაო მოიპოვება! ამიტომ სამუშაო ხელფასის უმეტესი ნაწილი ბავშვის ოჯახს (70—80%) უნდა გადაეცეს, უფრო ნაკლები ნაწილი კი სკოლას ან ბავშვა აღსაზრდელ განსაზოვადლებრივებულ ფონდს. 14 წლის ასაკის შესრულების შემდეგ ბავშვებს შეუძლიათ სამუშაო ხელფასის ხელზე მიიღებ.

მესამენი აცხადებენ: იმ ბავშვების ხელფასი, რომელთაც არ შესრულებიან 12 წელი, ვადადის კოლმურნეობის იმ ფონდში, რომელიც ემსახურება ბავშვა უზოუნველყოფას. 12 წლის ასაკის შემდეგ კი ბავშვების ხელფასი ოჯახს ეძლევა.

ამ საკითხების გადაწყვეტა მარტო ცირკულარებით შეუძლებელია; აქ საჭიროა თვით ბავშვა თვითმოქმედება, შეხედულება და აზრი.

მესამე მტკივნეული საკითხი — ეს არის ბავშვა შრომის საკითხი ოჯახში. ბავშვის მეტად მძიმე სამუშაო აქვთ, რადგან მოზრდილები უშუალოდ აიიან ჩამბულნი არტელის სამუშაოებში. პიონერები უნდა გახდნენ ბავშვის შრომის ხელმძღვანელები და ორგანიზატორები კოლმურნეობებში. ეს იმას ნიშნავს, რომ პიონერგულფებმა ბავშვა მუშაობის საკითხი კოლმურნეობებში ყოველმხრივ უნდა განსაჯონ ჯგუფების შეკრებაზე და საბჭოს სდომიანზე. უნდა მიუყვოს ბავშვა საწარმოო თათბირები, რომ გახილულ იქნეს კოლმურნეობის საწარმოო გეგმა. ა. ლ. კ. კ. უკრეთან ერთად პიონერებმა თვალყური უნდა ადევნონ ბავშვა სამუშაო ღღის შესახებ გადაწყვეტილებების შესრულებას, მძიმე სამუშაოებზე ბავშვა დაუშვებლობას და იმ ფულადი საშუალების სჭორ მოხმარებას, რომელიც განზრახულია ბავშვა უზრუნველყოფისათვის.

დასასრულ, პიონერგულფებმა ბავშვა შრომის უნდა მოაწონონ სოციალისტური შეჯიბრება მუშაობის უკეთ შესრულებისათვის, გამოიწვიონ სოცშეჯიბრებაში მეზობელი კოლმურნეობა, მოზრდილთა ბრიგადებთან უნდა მოაწონონ ბავშვა ბრიგადების შეჯიბრება მუშაობის ხარისხის გაუმჯობესებისათვის, რომ ვადაწყვეტი ბრძოლა აწარმოონ შრომის საუკეთესო ორგანიზაციისათვის ბავშვა ბრიგადებში (გამომგინებლობისათვის, შრომის განწილებისათვის და სხვ.).

შრომა და სკოლა.

განსაკუთრებით მწვავეა სკოლის პოლიტექნიკაციის საკითხი. როგორ უნდა გამოიყენოს სკოლამ ბავშვის შრომა სწავლაში? ამ კითხვას ვუპასუხოთ აზხ. ნ. კრუპსკაიას სიტყვებით;

„პოლიტექნიკაში არ წარმოადგენს სწავლების განსაკუთრებულ საგანს. ის უნდა დაეყრდნოს ყველა იმ პრაქტიკულ საქმიანობას, რომელსაც ბავშვი სკოლაში აწარმოებენ. ფიზიკის, მათემატიკის, საზოვადოებათმეცნიერების შესწავლა უნდა დაეყრდნოს პრაქტიკულ მუშაობას, შრომაში წრთვას, გარემოცული ბუნების შესწავლას. თითოეული ელექტროსადგური, რკინის გზის სახელოსნო, ტრაქტორი, საკერავი მანქანა, სახელოსნო, ქარხანა, წისკილი და სხვა — სკოლაში უნდა იქნეს გამოყენებული თანამედროვე ტექნიკის გასაცნობად, რომ ხელა შეეშუყოთ ქვეყნის საფუძვლიან გარდაქმნას და აღამიანთა შრომის ახალი დამოკიდებულების დამყარებას.“

ეს ნიშნავს იმას, რომ ბავშვებმა, რომლებიც მუშაობენ კოლმურნეობის სხვადასხვა დარგში, გამოიყენონ სხენებული საშუალებანი. მასწავლებლობისათან ერთად გაცივითი ვადაცემული იქნება აგრეთვე ტრაქტორისტის, სამეურნეო ნაწილის გამვის, აგრონომის და სხვათა მიერ.

სკოლა კოლმურნეობისათვის მოაზნადებს იმ სპეციალისტ კოლმურნეებს, რომელთაც კოლმურნეობა ყველაზე მეტად ღღის საჭიროებს.

მთარქი

— გამარჯობათ,— შესძახა თანდილამ ბათლომეს ირგვლივ თავმოყრილ გლეხებს და ცეცხლივით ანთებულ თვალეში იქვიანად ბათლომეს მიაპყრო.

ბათლომემ იგრძნო თანდილას მიერ მისკენ გადმოტყუარცნილ თვალთა სიხარულ და ერთბაშად მთელი სახით აპოპლექტულმა ჩურჩულა შეწყვიტა, დაიხმა და ქურღობაზე დაქარბილივით თავი ჩაღწა.

— რაო, ბათლომე, შეგიშალე ხელი, ვანა?!— ღმილით მიმართა თანდილამ ბათლომეს და თან დაუმატა: — განაგრძე, განაგრძე, ნუ შეგრცხებება. ისეთი რა უნდა სთქვა, შე კაი კაცო, რაც მე არ უნდა ვიცოდე ბათლომე ისევ დუმდა.

ზოსიმე კი, თანდილასთან ამ მოულოდნელი შეხვედრის გამო, განზე გამდაკარყო და თავის ცბიერ თვალებს მთელი თავისი სისხსტკით, ზიზღით და სიბოროტით თვალებში უყრიდა ბათლომეს.

— თანდილა, ისეთი რა ჭრელი ვეცი. შეგიწვი, რომ შხამიან მოზოილივით მკებენ მუდამ. მე არ ვიცი. შენს წინაშე მაინც რა დანაშაული მიმიძღვის?— თითქოს ნალვლიანად წამოისროლა ეს სიტყვები ბათლომემ და ხელისგულზე ჩიბუხის დაბერტყით ფეხზე წამოიღვა, წასვლა დააპირა

— არაფერი, ბათლომე, ისეთი, არაფერი. შენ მამა აბრამის უმწიკლო ბატკანი ხარ. რა ვაწიწმეტებს? ხა, ხა, -- გადიხარხარა თანდილამ და ზოსიმეს მიუბრუნდა— შენ რავე ინდოურივით აფხვრილი ხარ, კაცო, ხედახვას ზომ არ მიპირებ?

— შენისთანა „ენაქამია“ ვეჩქებ, რომ შენთან ვავიტოლო თავი!— მრისხანდ მოუჭრა ზოსიმემ და თავისი ძალადი მხარბეჭიანი ტანით მრისხანდ აღიმართა ტანად მეტად მშაბცრო და გამხდარ თანდილას წინაშე.

თანდილას ფერმა გადაკრა. იგრძნო, რომ მეტად მწარედ და გესლიანად უკბინა ზოსიმემ („ენაქამია“ მისი გვარისთვის ზედმეტ სავეინებელ სახელად ითვლებოდა).

მაგრამ თავი მაინც შეიკვია და, თითქოს ზოსიმეს მისთვის არავითარი შეუთაცხოვო არ მიეყენებინოს, ისევ მხიარული კილოთი მახვილად მიუგო:

— შე კაი კაცო, მე რომ მართლა „ენაქამია“ ვიყო, მაგ ენას ამდენხანს ხუთჯერ მაინც ამოვკვამდი და მაშინ ვერ შეიძლებდი ჩემთვის ამ სიტყვის დაძახებას.

— ფუ, შენს კაცობას, რა ყბედი და ენატანტალა ვინმე ხარ!— მოუჭრა სიტყვა ზოსიმემ და პირი იბრუნა, გლნებთა სხვა ჯგუფს შეერია.

ბათლომე კი დუმდა და ჯავრით მოწოლილ სისხლი-საგან გაწითლებულ თვალებს თანდილას ზიზღით ანათებდა. გლეხებიც დუმდნენ.

ისინი ერთგვარ დაბნეულობას შეეპყრო.

ხმას არ იღებდნენ.

მაგრამ, აი, რაც თანდილასა და ბათლომეს შორის ისევ დაიწყო სხვადასხვა შხამიანი კბენა და ენამახვილობა, ერთბაშად, სიბერისაგან უკვე ძალზე მოტეხილმა, დაფეითილ ჩიხაში გამოხვეულმა გლეხმა ესტატემ დაარღვია სიჩუმე და თავისი ხრინწიანი ხმით უკმაყოფილოდ მიმართა თანდილას:

— რას ყყოჩობ, თანდილა, რა დაგემართა? ბათლომე ჩვენი მეგობარი და მოამაგე კაცია და მაგის ვაბიბაბურების ნებას არ მოვკეძობ.

ესტატეს წამოძახებას გამოეხმაურენ სხვა გლეხებიც და თითქმის ყველამ გაკიცხა და დაპკვო თანდილას საქციელი, რომელიც, მათივე თქმით, დაუპატარეულად მოვიდა მათთან აყალმაყალის შესაქმნელად.

თანდილი იდგა გაფითრებულად.

არ მოელოდა გლეხების, რომელთა შორის ძალზე დარბებიც კი ერიენ, ასეთ თევამომღებას ბათლომეს დასაცავად.

— უკვე მოუსწრია ამითი მოშხამავც, — მწარედ გაიგლო გულში თანდილამ და მრისხანდ გადხედა ბათლომეს, რომელიც გლეხების წამოსარჩლივით ამყალ გაქობულიყო განზე და პირზე უღაზითი დიმილით ქურღულა შესტკეოდა მას.

— ესტატე, სერაფონო, იტო! — მკეხედ მიმართა თანდილამ მისთვის უკვე კარად ცნობილ გლეხებს, — ნუთუ არ გრცხებიათ, რომ ამ წურბელას, ჩარჩს და ხალხის სის-

საგაფხვლუ

გულს ვაზაფხულის სითბო იტაცებს, უყვავილნია ბალში ალუბალს: განახლებული ყამირ მიწაზე მზე სიცხველვით გადმოღვარულა. გათენებლად შეღამებამდე ხმაურობს ხევი, მთელი ხეობა. დაუღალავად შრომობს წინსვლისთვის სოფლის ახალი მოსახლეობა. და ხეობებში დილაადრიან რკინის ხარები დაჯირითობენ. ხეივანს ლურჯი კვამლი არტყია და ფეხაკრფით მისდევს მინდორებს. ჩვეულებრივად ხარობს ბუნება, ყვევის ეზო და ყვევის ბაღები. მე კი მახარებს გლეხის გულდება, შრომა, წინსვლისთვის დაუზარები. და ახლა, როცა მეც სოფელში ვარ და ჩემს გარშემო მასა ტრიალებს, ვამბობ: ვიბრძობ ჩვეულებრივად უკანასკნელი სისხლის წვეთამდე. ფეხი სრულიად ვერ დაშლივინებს, თუ კვლავ გულშავი დაღის ბობოლა. მწამს, დაიკვებს ყველა მალობებებს ხალხი, მოსული მიწის ორმოდან. ვაზაფხულია. ყვევის მიდამო, და რკინის ხარი გარბის ხევიდან. ვინ იტყვის, შრომა ალარ მინდაო, როცა ცხოვრება მოვკვავებს ხელდახელ. მამლის კილოდ დღეს რომ მოიტანს და როს ინათებს დილა მურუჯი, — ახმარულბა ხეობებიდან რკინის ხარები მხენ და გულბურჯი. ჩვენ ვაზაფხულ ვერ მოვგვიხიდავს ყვევილებით და მწვანე ფარხებით, მტკიცე ლოზუნგი ვადაგვისგრა: „წუმოდ არ დარჩეს მიწის ნაჭერი“.

პირველი მაისის კარნავალი

ლის მსმელს ესარჩლებით?! მერე ვის წინააღმდეგ, ჩვენი მუშებისა და ლარიბი გლეხების წინააღმდეგ?! გრცხვენოდესთ, ამხანაგებო, გრცხვენოდესთ.

— შენ თვით გრცხვენოდეს; რომ მტერ-მოყვარე ერთმანეთისაგან ვერ გაგირჩევია!—მიუგო სერაფიონმა და ისევ განაგრძო. — ზათლომე ჩვენი კაცია, ჩვენი ქირისა და ლხინის მოზიარე. გაკარებების დროს ჩვენ, საწყალი ხალხი, ისევ მაგასთან მივდივართ და ეგ გვიწყობს ხელს. თქვენ კი დაგიჩემებიათ: კულაკი, კულაკიო. რა ვიცი, შვილოსა, საწყალი ხალხი მაგას კი უფრო გზბრალე-ბით, ვიდრე თქვენი კომუნისტებია თუ ვილაკები და... თანდღამ განკვიდრებ-თ ათვალღიერა სერაფიონი. ეს ის სერაფიონია, რომელიც აქამდე სოფლის საბჭოს წევრადაც კი ითვლებოდა, ახლა კი...

— მაგრამ ეს, — მწარედ ჩაიქნია ხელი თანდღამ და რბილი დაყვებულები ხმით მიმართა სერაფიონს: —

— შენც, სერაფიონ, შენც ამ ჩვენი სისხლის მსმელს აყოლილხარ?! განა დაგავწყდა ის, რომ ამ ორი სამი დღის წინად არაიგივე ნაკლებ არ ებრძოდი მას?! —

— ვებრძოდი კი არა ის ახლა ერთი... — აუფლო სიტყვა ბანზე სერაფიონმა. — მე უოვლთვის ვამბობდი, რომ ზათლომე საჭირო კაცია და ჩვენც მას ხელი კი არ უნდა ვკრათ და მოვსპოთ, არამედ მივცეთ საშუალება, რომ ძველებულად გაუმართოს საწყალ ლარიბ კაცს ხელი, თუ კი ამ უკანასკნელს რაიმე გაჭირვება მოადგება კარს. ლაპარაკი გაგრძელდა...

ესტატეს და სერაფიონს სხვა მეზობლებიც წამოეშვე-
ლენ და ასე თითქმის ყველას ერთბაშად მიჰქონდა იე-
რიში თანდღამზე, რომელიც ცდილობდა თვალები აეხი-
ლა ბითლომეს მიერ მოხერხებულად გადავადებულ ანკესზე
წამოგებული მეზობლებისთვის.

ბათლომე კი ახლა, გაბრაზებული, პირში ჩიბუხის
ლაპუნით, უხეში ლიმილით დასცქეროდა თავის ნათესს,
რომელიც არა თუ დამწიფებულებიყო, კიდევ მკიდა მას
ახლა.

ვინ იცის, სანამ გაგრძელდებოდა თანდღოსა და
ბათლომეს შიშხრე გლეხებს შორის ჩხუბი და ყაყანი, რომ
სამრეკლოს ქვეშ მდგარი მაგიდიდან პატარა ზარის წყა-
რუნი არ შემოსმოდათ.

თანდღამ გაიხედა მაგიდისკენ, რომლის გარშემო
უკვე შეკრებილიყვნენ გლეხები, და, ჩაიქნია რა ხელი,
ჩქარი ნაბიჯით გასწვია კრებისკენ.

IV.

— ამხანაგებო! სოფ. კარეთის გლეხთა საერთო
კრებას გახსნილად ვუცხადებთ! — დაიწყო სოფლის თავ-
მჯდომარე ტარასი რქიაშვილი, როცა ხალხი მაგიდის
წინ გაშლილ მიწოდრზე საკმაოდ მოგროვდა. — გთხოვთ
დაასახელოთ თავმჯდომარე და მდივანი.

ტარასის ლაპარაკის დროს ერთი წუთით დაჩუმე-
ბული ხალხი ისევ აყაყანდა, რის შემდეგ აქა-იქ გაისმა
შემდეგი სახელების:

— თანღლა იყოს თავმჯდომარე, თანღლა! — იძახდა ვანზე მღვთი, დახეულ ტანისამოსში გამოწყობილი გლეხი.

— არა, თანღლა არ გვენდა... ბათლომე ავირჩიოთ, ბათლომე! ის ჭკვიანი და განვითარებული კაცია — უპასუხებდა პირველ ხმას ამ ორი წუთის წინ თანღლასთან მოჩხუბარი ესტატე.

— რაიო, რას ამბობ, კაცო? ბათლომეს ხმა აქვს წართმეული, მისი არჩევა როგორ შეიძლება? — ცხარობდა ოცისთავი ვარდენი.

— ხმა თუ აქვს წართმეული, ისევ დაფუბრუნოთ თავისი ხმა.

— რაე, თქვენ თუ ხართ ღირსი, ის არ არის თუ? — წამოიძახა სერაფიონმა და ვარდენს ამრეზით შეხედა.

— რომ არაა, ახლა ვაიგე?! — მოკლედ მოუჭრა სერაფიონს კომკავშირებმა, ჭორფლიანმა ვანომ და მის წინ მღვთი გლეხების აქეთ-იქით მიმოწევით წინ წამოვდა, მაგიდასთან მივიდა.

— მე თავმჯდომარედ ვასახლებდ საბჭოს წევრს ვარდენს და იმიტომ, რომ... — მაგრამ ვანომ ვერ ჩააწყო სიტყვის დასრულება, რომ უკანარიგებიდან ისევ მოისმა ხმა:

— არა, არა, ვარდენი არ გვინდა... ყბედია და მეტიჩარა. თანღლა ავირჩიოთ.

— ამხანაგო თავმჯდომარე, გთხოვთ უყაროთ ჩემს მიერ წამოყენებულ კანდიდატს კენჭი. მე ვასახლებდ ვარდენს, — მიმართა ისევ ვანომ თავმჯდომარეს.

— კარგი, კარგი... გთხოვთ დაწყნარდეთ! — წამოიძახა ტარასნი და მთელი თავისი გლოიათური ტანით ფეხზე წამოვდა.

— დასახლებულია შემდეგი პირები: ბათლომე, თანღლა და ვარდენი. მაგრამ აქედანვე უნდა განვიცხადო, რომ ბათლომეს, როგორც ხმაწართმეულს, კენჭი არ ეყრება. მანსადამე, დარჩა ორი კანდიდატურა — თანღლა და ვარდენი. ამიტომ ასწეით ახლა ხელი, ვინც...

მაგრამ სიტყვის დასრულება ვერ მოასწავო ტარასნი რომ ერთ მხარეზე შეეგუფულ გლეხებში წაე ატყდა ყაყანი და ჟრიაშული. თან მოისმა შემდეგი ხმები:

— რათ წყართვით ბათლომეს ხმა... ის ჩვენი კაცია სასარგებლოა.

— ჩვენ დაქნებებით მოვითხოვთ, რომ ბათლომე იქნეს თავის უფლებებში აღდგენილი და თავმჯდომარედ არჩეული.

— რაო? — დაიგრავინა მთელი თავისი ომხიანი ხმით ტარასნი — თქვენ ვაიწყებდით, ამხანაგებო, რომ დღეს საბჭოთა ხელი უფლებად და არა ბათლომეს დამისაგავარი კულაკების მთავრობა, ამიტომ ამ შემთხვევაში ბათლომეზე უპირატესი კი ზედმეტია.

ტარასის ქექ-ქუხილივით მკაცრმა სიტყვამ ბათლომეს მომზერ გლეხები ერთხანად ჩააწემა, და ტარასნიმაც, იგრანო რა თავისი რიხიანი კილოთი წყნარობლივით სიტყვების გამარჯვება, კმაყოფილებით ჩამოისვა წერეულვაშზე ხელი და განავრძო ისევ:

— მაშ, ამხანაგებო, ვინა ხართ მომზერ, რომ თავმჯდომარედ თანღლა იქნეს აირეული... ასწეით ხელი...

— კარგია, კარგია... ავირჩიოთ — და ხელი ასწეა დიდმა უმრავლესობამ.

— თანღლა ვასულია ხმების უმრავლესობით, ამიტომ, ამხანაგებო, ვარდენის კენჭს ყრა, ვფიქრობ, ზედმეტია. აბა, ამხანაგო თანღლა, დაიჭირე თავმჯდომარის ადგილი.

შემდეგ შეუდგენ მიდენის არჩევს. იქაც სხვადასხვა პირებმა სხვადასხვა კანდიდატურა წამოაყენეს, დაბოლოს ხმების უმრავლესობით აირჩიეს კომკავშირილი ქალი ანეტა.

თანღლა, რომელიც უკვე მაგიდასთან იჯდა, მიდენის არჩევს შემდეგ წამოვდა და დაიწყო:

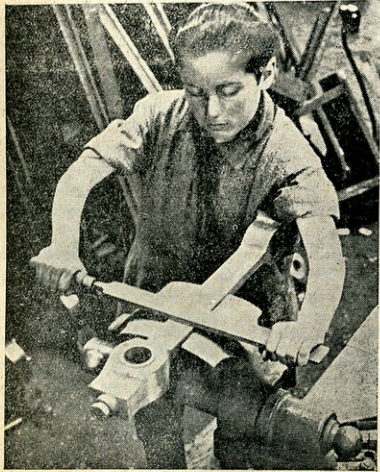
— ამხანაგებო! დღეს დღის წესრიგში მხოლოდ ერთი საკითხი დგას. ის არის ჩვენი სოფელში კოლექტიური მეურნეობის დაარსების საკითხი. მოხსენებებს ვააკეთებთ გორიდან ჩამოსული ამხ. მივარაძე, გთხოვთ ყურადღებით მოუსმინოთ.

მივარაძე წამოვდა.

ეს იყო 35-37 წლის კაცი, საშუალო ტანის, წერეულვაშგამარული, შეგვერდმანი. ლურჯხალათიანი პიჯაკზე მოცმული ჰქონდა ფარაჯა. თავზე ყურებამდე ჩამოფეხბა დაფახი. მისი წერილი, მაგრამ ჭკვიანი თვალები, გლეხებს მრავალმეტყველოდ შესტკეროდა, რაც მათზე მეტად კარგ შთაბეჭდილებას სტოვებდა. ლაპარაკობდა დინჯად ისმ შესახებ, თუ რატომ ცხოვრობენ ჩვენი გლეხები სულ ეგრე ღარიბად და გაჭირვებით. დაარწმუნა ყველანი კულაკების, როგორც კლასის, მოსპობის საჭიროებაში. ცოტათი ვადაკრა მათთან იმ ზოგიერთ საშუალო და ღარიბ გლეხს, რომლებსაც თავისი ინტერესები დაეწევიათ და საბჭოთა ხელისუფლების წინააღმდეგ კულაკებს უჭერენ მხარს.

შემდეგ დიდხანს შეჩერდა და ილაპარაკე კოლმეურნეობის დანიშნულებასა და სარგებლობაზე. დაარწმუნა ყველა, თუ რამდენად სასარგებლო და ხელსაყრელი იქნება კოლექტიურად მიწის დამუშავება იმ გლეხებისათვის, რომლებიც, მიუხედავად მუდამდელ შრომისა და, როგორც სოფელში იტყვიან, წელზე ფეხის დადგმისა, სანახევროდ მიწის მშვიერი და გაჭირვებული არიან.

(გაგრძელება იქნება)

ღვინარაონი (მე-მ ბაზა), პიონერი ცილაძე

მადრიდის წლის

ვაიმობ უბრალოდ,
 ვით უბრალოა
 ეს ჩემი ლექსი
 ოცდაორი წლის.
 რა დავიმლოთ:
 ყველა საბრალო
 „კეურ მილს“ გვართმევს
 პოეტებს „მიწის“.
 მე კი - ციურთა“
 არ ვარ ნაცნობი:
 „ლექსი ლექსისთვის“
 აი მიწერიდა,
 სინაზე ლექსში
 მქონდა ნაგვობი
 და ბრძოლის ჩანგი
 ამიქურთია.
 ეე შემოვედი
 როგორც პოეტი
 შრომის და ბრძოლის,
 მოუწოდებდი
 იმათ ჩემ ლექსით,
 ვისაც უცემდა
 გული წინსროლის,
 ვისც დაჩაგრული
 მუდამ ყოფილა,
 ვისაც ცხოვრება
 ახლა უმაღლის,
 ვისი სისხლი და
 ოფლი დაღვრილი
 დღეს მომტანია
 მიწიერი ნატერის.
 ეს ჩემი ლექსი
 ოცდაორი წლის
 (მე კი ოცდაორს
 გადავადილე)
 არის ნათესი
 აზრის და გრძნობის,
 მტერს ტყუილ ხელმეა
 და არ აცილებს.

სანდრო ეული

პროლეტარული პოეტი **სანდრო ეული**

სანდრო ეულის პოეტური შემოქმედების გაგებას და მისი მნიშვნელობის შეფასებისათვის აუცილებელია აგრეთვე მისი წარსული ცხოვრების ცოდნა.

სანდრო ეულის ბიოგრაფია განსაკუთრებით საინტერესოა იმ მხრივ, რომ ვიცოდეთ, თუ როგორ დაუკავშირა მან ერთმანეთს რევოლუციონური და სამწერლო საქმიანობა.

სანდრო ეული ქართული პროლეტარული პოეზიის პიონერია, მისი პირველი ლექსი ჯერ კიდევ 1908 წელს დაისტამბა, რომლის შემდეგ მას ხელიდან კალამი არ გაუდგია.

სანდრო ეული დაიბადა 1890 წ. 23 თებერვლის ოხურგეთის მახარაში, სოფელ ზომლოეთში. მამამისი უმეწაფლე გლეხი იყო, ქალადიდის ტყის მუშა, რომლის საცდელის შემდეგ დედის ანარა დარჩენილი სანდრო აუტანელ წიფთერ პირობებში იზრდებოდა, ერთხანს ის მწაწლეობას სწავლობდა თავის სიძესთან.

სოფლის სკოლაში სანდრო წარჩინებით სწავლობდა, რის გამოც მასწავლებელთა ყურადღებას იპყრობდა. ერთმა მათგანმა სანდრო ქ. ზომში წაიყვანა, და იქ აწავადებდა მას სამასწავლებლობ სემინარიისათვის, მაგრამ, ოჯახური პირობების გამო, ის იძულებული შეიქცნა თავის გაპარტახებულ ოჯახს დაბრუნებოდა.

მშრომელი გლეხაკობის დანაშაურობით სანდრო ოხურგეთის სამოქალაქო სასწავლებელში ახერხებს შესვლას; ამ დროს სამოქალაქო სასწავლებელთან არსებობდა სათერინო სკოლა, სადაც სანდრო ცხოვრობდა და სწავლობდა. სამოქალაქო სასწავლებლიდან მას 1905 წ. ცნობილი რევოლუციონერი და ოსტოქიკატორი, სასწავლებლის ინსპექტორი მუსნიცი ითხზა 1905 წელს ოხურგეთში მომხდარ მიწოდებას გამოწვევამ მოწაწლეობის მიღების გამო.

1907 წლიდან სანდრო ეულის ცხოვრებაში იწყება ბრძოლა „ლუკმაპურისათვის“. რამდენიმე თვე მუშაობს ჩაქვში შვე მუშად, ამევე წელს ეწევადა ნაბრეგის ფოსტა-ტელეგრაფის კანტორაში ტელეგრაფისტად. 1908 წ. სანდრო შედის ფოსტა-ტელეგრაფის კანტორაში ფოსტა-ტელეგრაფის განყოფილებაში, რომლის უფროსიც იმ დროს ყოფილა ვიწვე გ. კ-მე. მფის ერთგულ მიზეღესთან ს ნდროს კონსულიტარ მოსვლია და სამასწავრისათვის თავი დაუწებებია. სანდროს პირველი შეგებობე ლექსი, რომელიც დაიბედა 1908 წელს უფრნალ „ეშმაკის მათარაში“ სწორად გ. კ-მის ეტება.

1909 წელს ეული ფოთში ეხედავთ, სადაც ეწავლება საშუალო ცოდნის მიღებისათვის. დაუდგარი სანდრო ფოთში ეცნობა ნავსადგურის მუშების ცხოვრების აუტანელ პირობებს.

საარტიული საღსრების უქონლობის გამო, სანდრო ფოთში ცხოვრებას ვერ ახერხებს და მიგზავრება ბაკოში, სადაც იმ დროს მუშაობდა ძველი ბოლშევიკი ანდრო ლომიძე, რომელიც პირველ ხანებში ყოველგვარ დანაშაუბას უწევდა პოეტს. ბაკოში ეულის ცხოვრება მრავალმხრივი ხდება და საზოგადოებრივად მნიშარისათვის: კლასთა ბრძოლის უშუალო მიწვეუ და მინაწილე, ის განიცდის ცხოვრების სიმწვევეს და სისასტევეს: ორი წლის განმ. ეგლობაში სანდრო იყო გაზთის გამიედელი, შვე მუშა ბალახანია ელექტროსადგურზე, რკინის გზის: დარაჯი, შოლისა და ყვალსადენის მუშა და სხ.

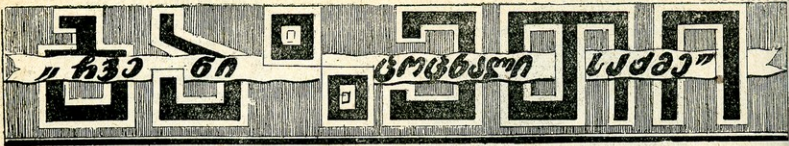
ბაკოში ყოფნის დროს სანდრო ეული ეტება ბოლშევიკურ მოძრაობაში, რის გამოც თეთნათბურებლობის აგენტები ატუსაღებენ მას და ბაილეგის ციხეში აიასტებენ. ბაკოში იმ დროს გაზოლავდა ქართული სალიტერატო-სალიტერატურა უფრნალი „ყვარო“, რის ერთ-ერთი ორგანიზატორი და აქტიური თანამშრომლები ანხ. სანდროც იყო.

პარტიულ მუშაობას სანდრო განუწყვეტლივ უწეოდა, იყო და არის ლენინური პარტიის ენტუზიასტი. 1920 წელს ითვლებოდა გახეტი „კომუნისტ“-ს ოფიციალურ რედაქტორად. 1920 წელს მენვენიკებმა ეული დაატუსაღეს და ქუთაისის ციხეში გადასავენეს, ქუთაისიდან კი ბაიოშის ციხეში, სადაც მას მოუწერია საქართველის გასაბჭოება.

საქართველოს გასაბჭოების პირველი დღეებიდანვე სანდრო მუშაობს კულტურის ფორტში-პოლიტგანათლებლის, ხელფინების და მინატრული მწერლობის ხაზით. ეული საქართველოს პროლეტარული მწერლობის ასოციაციის ერთ-ერთი დამაარსებელია და ხელმძღვანელი ამ ორგანიზაციის.

22 წელი შესრულდა, რაც ქართული პროლეტარული პოეზიის პიონერი ანხ. ეული თავისი კალმით დაუღალავად ემსახურება სასართველოს მუშათა კლასს.

„პიონერი“-ს რედაქცია

შპს. „პიონერი“-ს მკითხველთაგან.

ჩვენი ჟურნალის № 8-ში მოთავსებული იყო ახს. მ. ელიჯარაშვილის წერილი ნორჩ ნატურალისტთა შეხსახებ. წერილის ბოლოში იყო აღნიშნული, რომ მორიგ №-ში მოვითავსებდით ნორჩ ნატურალისტთა ორგანიზაციის წესდებებს და დებულებას. წესდებებს და დებულებას არ ვითავსებდით იმ მიზეზის გამო, რომ მოკლე ხანში დებულება და წესდება ცალკე ბროშურად გამოვა და მსურველს შეუძლია შეიძინოს.

„პიონერის“ რედაქცია.

ჩამოვსებული პრემია

ქ. ბორჯომის მუშათა უბნის 7-წლედან ჩამოყალიბდა ბავშვთა სასოფლო-სამეურნეო შრომითი არტელი, რომელშიც გაერთიანდა 100-ზე მეტი მოწაფე—პიონერი. კოლექტივი მუშაობის სურვილი ბევრს აქვს, რომელნიც მიღებული იქნებიან. ბორჯომის მიწა-ტყის კავშირმა ამ არტელს მიუზღო 3 ჰექტარი მიწა, რომელზედაც მუშაობა უკვე სწარმოებს. არტელში ჩამული არიან არამოწაფეებიც და პიონერ-მოწაფეებთან ერთად ტყევიან კოლექტიურ შრომას. არტელს ჰყავს საბჭო (5 კაცის შემადგენლობით), სარევიზიო კომისია და სხვა.

საჭიროა ბორჯომის 7-წლედან და სხვა სკოლებში მიზანძონ მუშათა უბნის 7-წლიან შრ. სკოლას.

ფ. მახარაძე

ასე არ ვარბა

პირველი ხორგის (ზუგდიდის მხარა) მეორე კოლექტივის ხელმძღვანელი ვინმე მანიკა სალაყაია, რომელსაც ისე მოაქვს თავი, თითქოს პირველ ხორგის თემში იმაზე მეტი არიან იყოს. ეს ამხანაგი ბევრს ლაპარაკობს და საჭიით კი ათავებს არ აკეთებს. მის თუ ვინმემ კოლექტივის საბჭოზე ან სადმე გაუწვროა რამე, ან ნაკლებ მითითა, ის შემდეგი სიტყვებით მიამითავს: „შენ ჩემზე მეტი არაფერი იცი, შენ ხარ მაიმუნი, ამასხარავებ კრებას, ახლავე გაგაძევებ, მაქვს ამის უფლება“ და სხვა. მ. სალაყაია ყველას ასე უმსაპინძლდება, ასეთი ამხანაგ ვერ აღზრდის ბავშვებს ისე, როგორც საჭიროა. ამ მდგომარეობას ახლავე უნდა მიექცეს ყურადღება, თორემ კოლექტივი დაიშლება.

მეოფალყურე

როგორ ჩამატარებთ ტყინა და ფრინველის დღე.

ქ. ზესტაფონის 7-წლედის პიონერებმა გამოუშვეს კედლის გაზეთი, მოიტანეს რამდენიმე ნერგი და შეუკვირებელ ბავშვებთან ერთად დარგეს ზესტაფონის ქუჩებში. ავტრთვე პიონერებმა გაუკეთეს ბუდე ღეროფენის წინ, დაზებზე, ფრინველებს.

ევგენი კაპანაძე

ძირს რაღიზია, გაუმაგჯოს ხალ აზროვნებას და კულტურულ დასვენებას

ქ. ბორჯომის მუშათა უბნის 7-წლედის პიონერ-მოწაფეობამ დიდი როლი ითამაშა ანტირელიგიური კამპანიის ჩატარებაში. მოწაფეობის მიერ მოწვეული იყო მოსახლეობის საერთო კრება, სადაც სათანადოდ იყო განმარტებული, თუ რა ზიანი მოაქვს ამ რელიგიურ დღეებს მშრომელი მოსახლეობისათვის. შემდეგ ჩატარეს პიესები. ხალხი ძალიან ბედლობელი დარჩა. მასწავლებლებმაც დიდი როლი ითამაშა ამ კამპანიის ჩატარებაში.

პიკორი მ-ე.

პირველი ხორგის თემის ნორჩ პიონერთა აშაგრა

პირველ ხორგის თემში (ზუგდიდის მხარა) არსებობს ნორჩ პიონერთა კოლექტივი. მას პირველად დიდი ნაკულ ჰქონდა, ხსენებულ კოლექტივში ჩამოყალიბებულია დარა: წრე, უღმერთოთა წრე, სას.-სამ. წრე, ტხანარკის წრე და მომღერალთა გუნდი. კოლექტივში ვუშვებთ ორკორეულ კედლის გაზეთს „ნორჩ ღენინდეს“. გამოწერულ გვექვს ჟურნალი „პიონერი“ და გაზეთი „ახალგაზრდა კომუნისტი“.

პიონერი ისაკ ბერია

პიონერთა კოლექტივების ხელმძღვანელებს ხსენებლ მიმდინარეობს

მოლოთის თემში არსებობს პიონერთა ორი კოლექტივი, რომელნიც მოკლებული არიან ყოველგვარ მუშაობას. კოლექტივები არ მიმდინარეობს ფიქრობის ვარჯიშობა, ავრთვე არ ჰყავთ ამ კოლექტივებს სათანადო ხელმძღვანელები და ამ მდგომარეობისათვის ყურადღება არც კი მიუქცევია ს. ა. ლ. კ. კ. გლხუბერ ცენტრალურ უჯრებს და არც რაიბიურ ფიქრობს მიაქციოს ყურადღება.

რაღიო

მუშაობა წინ მიდის

ღამა ბაკურიანში არსებობს ნ. პ. კოლექტივი. ის აერთიანებს 60-მდე პიონერ-ოქტომბრებს. კოლექტივი დაყოფილია რგოლებად. კოლექტივში ჩამოყალიბებულია სხვადასხვა სექცია. კოლექტივის აქვს სამკითხველო, სადაც არის ყოველგვარ საბავშვო-სალიტერატურო წიგნი და სხვა, რითაც სარგებლობენ ბავშვები და ამით მკაფიოს უჩვენებენ სხვა ბავშვებს. კოლექტივში გამოდის კედლის გაზეთი — „ხმა პიონერისგან“, სადაც შეუქმება როგორც ნაკლი, ისე მიღწევები. კოლექტივის ჰყავს თავისი საბჭო, სადაც ირჩევა ყოველგვარი საქმიანობის საკითხი და შემდგომ გადადის პიონერების საერთო კრებაზე. რგოლებს გამოწვეული ჰყავთ ერთმანეთი სოცშუკვირებში.

ბაკურიანელი ბავშვკორი

პიონერთა აქტივის გადარჩევა ონის რაიონში

პაქტივის გადარჩევა 10 აპრილიდან დაიწყო ონის რაიონში. ადგილებზე პიონერკოლექტივებმა მივლინებულ იქნენ ბრძანებები, რომელთაც მიეტო მითითებანი მუშაობის წარმოებისათვის.

გამოკვლევის შემდეგ აღმოჩნდა, რომ პიონერთა ორგანიზაციების მუშაობა ვერ იარის სათანადო დონეზე დაყენებული, რას მთავარი მიზეზია კომკავშირის ორგანიზაციის მიერ პ/ორგანიზაციებზე ნაკლები ყურადღების მქონევა. პიონერთა სარაიონო ორგანიზაციაში ხაზი გაუსვა ამ მდგომარეობას. პიონერთა აქტივის გადარჩევა 17 აპრილს დამთავრდა, 18 აპრილს კი მოწვეულ იქნა პიონერთა სარაიონო კონფერენცია, სადაც დაესწრო 30-მდე დელეგატი და 100-მდე ადგილობრივი აქტიური პიონერი და კომკავშირელი.

კონფერენციას მოსმენილ იქნა მოხსენება პიონერთა აქტივის გადარჩევის შესახებ (მოხმ. ქუთ. ოლქ. ბრიგადელი კენჭაძე) და ხხალი ფორმებით მუშაობა პიონერთა ორგანიზაციაში. მოხსენებების შესახებ მიღებულ იქნა რეზოლუცია.

კონფერენციის დამთავრების შემდეგ მოეწყო ფართო დემონსტრაცია და უპარტიო მასშაბზე მიიღო მონაწილეობა.

როგორ ჩამატარეთ 1 და 2 მაისი

1 მაისი დიდი აღფრთოვანებით ჩავატარეთ, რაც გამოიხატა იმაში, რომ მოგვწყვეთ დემონსტრაცია, უფსოს წარმოდგენა და სხვა, მაგრამ არა ნაკლები მნიშვნელობით ჩავატარეთ 2 მაისი, ბავშვთა საერთაშორისო დღე. ამ დღეს მოგვწყვეთ მშობელთა ვართობა სათანადო თამაშობებით. ამ დღის აღსანიშნავად ავიყენეთ 1 უპარტიონო ვაფი, რომელიც 9 წლის აისი. გვიწავდა იგი მოვითავსებთ ბავშვთა სახლში. ამის გარდა, ამ ბავშვს ვუყიდეთ პ/კ. წევრების შემოწირული ფულით ხალაბი და შარვალი, კვებით კი პიონერები კვებავენ. ეს ბავშვი ნიკო პატაშვილია; ჩვენმა მ. პ. კოლექტივმა მას გვარი შეუტყვალა და დაარქვა კოლექტივიკო.

ნაყოფიერი მუშაობა

სოფ. ხორგის (ზუგ. მაზრა) 7-წლიდან არსებობს ნ/პიონერთა ოთხი კოლექტივი, სადაც მუშაობა დამაკმაყოფილებლად სწარმოებს. კოლექტივებს ხელმძღვანელობის ახალე სოფლის 7-წლიანი ასწავლებელი ანხ. შ. ხი რდია. ოთხივე კოლექტივის საკმაო რაოდენობით აქვს გამოწერილი უბრალო „პიონერი“-გაზეთი „ახალგაზრდა კომუნისტი“ და უბრალო „ოქტომბრელი“. სხედულ კოლექტივებში ირიცხება 400 პიონერ-ოქტომბრელი. ათითოველ კოლექტივს აქვს საკუთარი გაზეთი. მისაბამაია ასეთი კოლექტივები.

ვ. პაქკორია.

რას უძლით?

კარგი ხანია მას შემდეგ, რაც ბორჯომის პიონერთა რაიონურის ინსტრუქტორმა ანხ. თუთისანმა ბორჯომის შუშის ქარხნის პიონერთა კოლექტივის საერთო კრებაზე გააკეთა მოხსენება მეფრინველეობის შესახებ. დაადგინეს, რომ შექმნილი ყოფილიყო სხვადასხვა ფრინველის პიონერკოლექტივისათვის—მეფრინველეობის შესწავლის მიზნით, მაგრამ დადგენილება დადგინებულ დარჩა. საჭიროა ვიცოდეთ, რა არის ამის მიზეზი?

შუშის ქარხნის პიონერი

უღირსი მასწავლებელი

მე-15 შრომის სკოლას ჰყავს ერთადერთი უღირსი მასწავლებელი შალვა უგრეხელიძე, რომელიც იპის მაგივრად, რომ ვადალიერის რეკლამის მუშაობა, რგოლში მომუშავე მოწაფეებს ხელს უშლის და ხშირად იქიდანაც აძევებს. ეს მასწავლებელი ასწავლის საზოგადოებათმეცნიერებას და ეს ისეთი რთული საგანია, რომ თუ მოწაფეებმა რგოლურად არ იმუშავეს, სათანადოდ ვერ გაერკვევიან საკითხებში. ცხადია, რგოლის გარეთ დარჩენილი ჩამორჩებიან რგოლში მომუშავეთ. ამასთანვე უნდა ითქვას, რომ ამასწინადაც გაზეთ „მუშა“-ში იყო მოთავსებული პატარა წერილი უგრეხელიძის შესახებ, რომ იგი მოწაფეებს ცუდად ეპყრობა, მაგრამ ეს შენიშვნა უყურადღებოდ დარჩა, უგრეხელიძე კი უფრო გათამამდა. საჭიროა პასუხი მოეთხოვოს უღირს მასწავლებელს.

ბავშვური თენგიზი

საბანაკო მუშაობის გაჯანსაღებისათვის

ზ. ფხულის მოახლოებასთან ერთად, აუცილებლად ყველა ორგანიზაციის წინაშე ისტება საბანაკო მუშაობის დაწყების და მოხადების საკითხი. საბუნდუროდ, ზოგიერთი ორგანიზაცია ამ საკითხზე ყურსაც არ იბრტყავს. წელს საბანაკო მუშაობის სარგად ჩატარებას განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს კოლექტივიზაციასთან დაკავშირებით.

იმ დროს, როდესაც საბანაკო მუშაობაზე ვლაპარაკობთ, აუცილებლად უნდა გავიხსენოთ წარსული წლის ნაკლი და მიხწევები ამ დარგში. ამ მოკლე წერილში მინდა შეგებოთ წარსულ საბანაკო მუშაობას ყოფ. შორაპნის მზარაში. ყოფ. შორაპნის მზარის მამულებით ბანაკად სოფ. ზვარეში გაყვანილი იქნა 180-მდე ბავშვი. ეს ბანაკი პირველი იყო შორაპნის მზარაში და უნა ყოლით უმეტეს ვერ იქნებოდა. წინასწარ მოსამზადებელი მუშაობა იგნისლი დაიწყო, როდესაც ბავშვები იგნისში ბანაკად გაყავდათ. თვით ბანაკში ხელმძღვანელთა კადრი არ იყო შეჩრქული კარგად და, რაც მთავარია, სუსტად იყო დაყენებული საზოგადოებრივი და შეუკავშირებელ ბავშვთა შორის მუშაობა. ამით ჩვენ იმის თქმა არ გვიწად, თითქმის ბანაკი მიღწევებით არ ჰქონია.

თვის ამ თენგნავების წინ საბანაკო მუშაობისთვის მზადების დაწყება არაა კანონიერი, მეორეც—თვით დაწყების არ ჰქონდათ შეთვისებული ბანაკის ცხოვრება და მისი მნიშვნელობა, რის გამოც ბანაკიდან ბავშვები იპარებოდენ კიდევ (2 შემთხვევა). უნდა შევძლოთ წყლის საბანაკო მუშაობის ყოველმხრივ უზრუნველყოფა.

აღსანიშნავია ისიც, რომ საბანაკო მუშაობას პედპერსონალი აღმაკურად უყურებს, მიუხედავად იმისა, რომ სწორად ექაა მათი დახმარება საჭირო. ასე რომ, სადაც დაწყებულია ბანაკისათვის მოსამზადებელი მუშაობა, უნდა გააძლიერდეს, ხოლო სადაც არა, იქ ფცხლად უნდა დაიწყო, რომ ამით უზრუნველყოფა ბავშვთა კოლექტიურად დარაზმების და გაჯანსაღების საქმე.

ბავშვური ვერიკო

იქ, სადაც ტყავს აგუშავენ

— რა გნებავთ?

— აი მომართვა!

ალაყათის კართან მდგომმა დარაჯმა გახსნა ოთხად დაკეცილი ქალბალი, უსიტყვოდ მიტრიალდა, კარი გა-
ალო და სთვა:

— მიბრძანდით დირექტორთან!

მოწვევებმა გადაბიჯეს ალაყათის ბეჭს, ისინი დაე-
შვენ მებრძოდ, დაქენებულ ეზოზე. მცირე ხანს იარეს.
სიარულში თვლიდა გადაკარეს ქარხნის კარ-მიღატანს. ეზო-
ში ფილაქანი დაგებული. მარჯვნივ უზარმაზარი შენო-
ბა ყველაზე თვალსაჩინოდ ჩანს, ახალი და წითელი აფუ-
რით ნაშენი. მათ წინ მთელ სიგრძეზე მოჩანს ხის ქერქის
ბუჩქის მოყვითალო გროვა. იქვე ჰყრია რკინა-თუჯის
სხედასხვა ნივთი. ეზოს მარცხნივაც შენობებია: დაბალი,
უწრომასწორო. ფერგადასული და ძველი. იქიდან ის-
ნის ჩაქუნის, გრემლის, მუშების და თვითმობრავი მანქა-
ნების მიყრდნობილი გრაგანი, ქშენია. აქ თავდავიწყებით
შრომობენ, ოფლს ღვრიან და ჰქმნიან საბჭოთა ოქროს.
მაგრამ დაწვრილებით რას გაიგებ ვარდან? უნდა შეხვიდე
შიგ და უშუალოდ გაეცნო.

მოწვევითა ჯგუფში ორი ქალი იყო, სამი ბიჭი.
ყველა პიონერია. დირექტორს ბევრი არ უფიქრია. დაუ-
ძახა მუშა კომკავშირელს და დაბეჯითებით სთხოვა:

— გააცანით ბავშვებს ჩვენი ქარხნის მუშაობა. აუ-
სრულეთ, რაც ვთხოვინ!

ისინი კვლავ ეზოში გაჩნდნენ. მუშა კომკავშირელის
ტანსაცმელი მაშუთშია ამოთხუნული. არც სახე აქვს
სუფთა.

— საიდან დავიწყეთ? — შეეკითხა მათ ვახტანგი.
ჯგუფის ხელმძღვანელი წინ წამოდა.

— დავიწყეთ თავიდან: როგორ ამუშავებთ ტყავს,
ვიდრე ბაზარზე გასატანად დაამზადებდეთ, — სთხოვა მან.

— მაშ, ჯერ „სანაცრე“-ში.

სანაცრეში.

ისინი მიუახლოვდნენ წითელი შენობის თავს. დიდი
კარი გამოაღეს და თეთრი კიბით დაბლა ჩავიდნენ. იქვე
შედგნენ გამოვლილ კარზე უფრო დიდ და დახურულ
კართან. შიგნიდან მოისმოდა წყლის ქუაპა-ქუტუბი, მანქა-
ნების გმიგვა და ხმაური. ვახტანგმა მარცხნივ პატარა
კარი გამოაღო და საშუალო სიღრმის ოთახში შეიყვანა
ისინი.

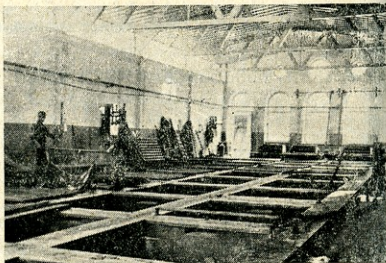
— აიხედეთ მაღლა! — სთქვა მან.

აიხედეს და ნახეს: ქერვი ამოჭრილია ორი მეტრის
სიფართო ოთხკუთხედი ხერვით. კომკავშირელმა ახსნა:

— ჩვენთან მოდის ნედლი მასალა — სხედასხვა
პირუტყვის ტყავი. იქ, მაღლა, არჩვენ, ახარისხებენ და
აქედან ჰყრიან ძირს. შემდეგ გავაქვს ახასამუშავებლად.
დამუშავების მიზანია — ტყავი ვახდეს მოქნილი, გამძლე,
სინესტე-სიციხეში ადვილად არ დალპეს. ჩვენთან მოსულ
ტყავს არცერთი ეს თვისება არ აქვს. ჩვენში გაატყავებენ
თუ არა, ახმობენ მზეზე ან ნიათი. ბევრს და გლეშობრი
კანნი, რომელიც აერთებს ტყავს და ხორცს) ისევ ზედ
აქვს, რაც გამოუსადეგარია. გამოსადეგი მხოლოდ ტყა-
ვის შუა ნაწილი-კორიუმია. ამიტომ გავაქვს სანაცრეში
და ვასუფთავებთ ორივე მხრიდან. შევიდეთ, ვაჩვენებთ.

მან უზარმაზარი კარი პრიკინით გამოაღო. ისინი
ვეებებრთელა ოთახში იდგნენ, რომელიც ისე ნათელია,
თითქოს თვითონ მზე ჰკილია შიგ. რომელ ერთს დაიხსო-
მებს გონება: შუაგულს მოპირად ჩამწყვიტებულ გვიანტ
სვეტებს, კედლის ძირებზე კვადრატ ორმოებს, რკინის
მანქანებს, ხის უშველებელ კასრებს, რომელნიც
წყლით საესე ორმოებში ტრეტევენ, დაუღალავად
მოფუსფუსე მუშებს, თუ სველი მუშების მახლობლად
აგროვილს ხაშივით თეთრს და კრიალა ტყავებს! ძნელია
ყველაფრის დახსომება. ძნელია გაიგო, თუ რა ხდება აქ
ისევე კომკავშირელი ვახტანგი დაეხმარა მათ:

— აი, ამხანაგებო, ამ ორმოებიდან იწყება ტყავის
დამუშავება. ორმოები, როგორც ხედავთ, საესეა მოიფ-
თრო-მოლურჯო სითხით. ეს ვახლავთ მტუტნალა (ნახშირ-
მეჯეა ნატრუმში) ნარევი კირწყალი. ამაში ვვრით მძელ
ტყავს. იგი ღებება. შემდეგ ვიღებთ და ვასუფთავებთ
გლეშობრისა და ბალნისაგან.

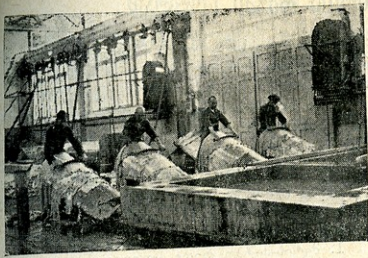

ტყავსალბობი

— ღობა დიდხანს გრძელდება? — შეეკითხა ერთი.

— ეს დამოკიდებულია ტყავის სისქეზე, ხარის, კა-
მეჩის და ძირის ტყავს 12-15 დღე სჭირდება, ხოლო
ტყვისა, თხისა და ქორფა ხისას — 4-6 დღე. კირწყალი
მოქმედობს ტყავის ზედაპირზე, ვიღებთ და აგერ ისე გა-
ცლით ბალანს. მიხედეთ, აცლიან!

მიხიბდეს, თითოეულ სვეტთან თითო კაცი მუშაობდა.
მათ ჰქონდათ ხის გრძელი მომრგვალო ფარები, — ისინი
ჰგვანან უზარმაზარ ხის ნაქრებს, შუაზე გააპობილს. ამ
ფარის ცალი თავი თავვეთ ვეშება იატაკზე. ამალიბულ
თავთან მუშები დგანან. ხელში უჭირავთ მოგრძო დანები,
ბლავი და ორტარა. აიღებენ სველ ტყავს, გასწოლან
ფარზე და ორი ხელით უსვამენ დანას. დანა თავის კვალს
მით აწნებს, რომ, სადაც ვაივლის, ტყავი ისე სუფთო-
დება, როგორც მინა, და რძისფერად გამოიყურება. ბალნი
ბლუჯ-ნლუჯა ცვივა იატაკზე. მუშებს აცვიათ ლურჯი
სპექტანსაცმელი, ტყავის წინსაფრები, სქელობრი
ფესისცმლები და მუშაობენ მთლად სისველეში. ბევრეა-
ცილილ ტყავებს იქვე აგროვენ და ისე ჰყრია, როგორც
ფაშვი ახლადდაკლებილ სპონოსსა. ზოგს-კი მომრგვალო
დანა უჭირავს, აცლის გლეშობრს, სჭრის ოქებს, ყურებს
და ჩლიქებს. ქვის იატაკზე განუწყვეტლივ მიგორავს
პაწაწა ნაკადულები საყანალიზაციო ხერვისაყენ.

ტყავის გაფხვმა

— ეს კასრები რაღა საქირია? — მიათითა მოწოდებულმა ფრეველებმა ხის კასრზე, რომელიც წყლით სავსე ორმოში ნახევრად ჩანდა, ვით ვეებერთელა მოგრძო, მოყვითლო სახაპრო. მას შუაში ერთი მეტრის სიგანე დარანი აქვს დატანებული.

— ტყავის დაღობას ადვილებს კირწყლის შემდეგ, ან თავიდანვე ამაში ვყრით და ტუტებით შეზავებულ წყლიან ერთად ვატრიალებთ ელექტრობის ძალით (მოიღოს ქარხანაში ყველა მანქანის ელექტრობა ამოძრავებს). ტყავი ტრიალის დროს ერთიანეთს ეხლება, იქნება და რბილდება... წაფიფიოტ ქვევით!

წაფიფი. მათ გაიარეს ბორბლებსა და ორმოებს შუა დატოვებული ფართე გზით. მაგრამ ეს გავლა ერთობ გაუნებლდათ. მიიღეს იატაკი მოფენილი იყო წყლის პატარა ბუბებებით და ნაკადულებით (სველ ტყავებს რომ ფეხენ, იმას ვასდის). მათ ფეხსაცმლებს ჭკაბი-ჭკუბი გამოქონდა. „ფრთხილად იარეთ, ფეხი არ დაღისხლტეს გამოქონდა“. ფრთხილად მათ გახტანგი. მოწოდებულმა შენიშნეს, რომ ოთახის ქვევითა ნაწილში პატარა ტყავებს აუშვებდნენ. ერთ ადგილას ოჯხი-ხუთი კაცი სტერისა და თხის ტყავებს ჯოხზე მომბეული ფხლასით შეინდინდნენ უსვამდა მომწვანო ტალახს, შემდეგ ჭკეპავდნენ და ერთმანეთზე აწყოებდნენ. შესდგენ.

— ტალახს რაუ უსვამთ?

— იმ ტალახი ტრო ვახლავთ (აბანოში რომ ხმარობენ), ბეწვს ძალიან სუფთად აცლის. განსაკუთრებით სტერისა და თხის ტყავებზე ეხმარობთ, რადგან ისინი საპირედი გამოგვყავს.

— დიდხანს რჩება დატალახებული?

— 6-7 საათს. შემდეგ იღებენ და იმავე წესით აცლიან ბალანს. ყოველ შემთხვევაში, თუ გლემურბით ბეწვი ტყავს კარგად არ ვაეცალა, აგორ, ხომ ხელდათ კედლებს მიჯრულ რკინის მანქანას, იმაში იატარებთ. ის აღსუფთავებს და ასწორებს ტყავს. ძალიან კარგი რამ არის. ჩვენმა ქარხანამ ახლახან შეიძინა.

დიდი ოთახი გაიარეს და ღია გასაველეთ მეორე ოთახში გავიდნენ. აქ მათი ყურადღება მიიპყრო ხმაურით მომუშავე მანქანამ, რომელიც კედლის მახლობლად სიგანეზე იდგა. მის გარშემო 6 კაცი ფუსუსუსებდა. ისინი იღებდნენ უკვე გასუფთავებულ და დაბილებულ ტყავს, მისცემდნენ მანქანის პირში სიბრტყეზე, როგორც დასაბეჭდ ქაღალდის საბეჭდ მანქანას. მანქანა ითრებს შიგნით და მეორე მხარეს გამოაქვს ორად გაკრილი. მარ-

ჯვენა კედლის მხარეს-კი იგივე ორმოებია, ხოლოც მეთუ მტრო. შიგ თხელი წყალი ასხია, მტუტენარეგენამოშამცქის არის მოძრავი ბორბლები, არა რგავლი, არამედ მოგრძო, პრტყელი ფრთებით. ბორბალი ტრიალებს, ფრთები ხვდება ორმოში ჩაყოლი ტყავებს. ისინი ისე მოძრაობენ ერთიმეორეს მიყოლებით, თითქოს ცურვის შეჯიბრება აქვთ მოწყობილი.

შეკითხავზე ასეთი პასუხი მიიღეს:

— მანქანა თანასწორად ჭკვეთს ყველა საძირე ტყავს. თუ სადმე უსწორმასწორობაა, — ასწორებს. ამ ორმოებში კი ტყავები ირეცხება მტუტე მარილებისაგან, რომელიც მათ გლემურბისა და ბეწვის გადპრობის დროს მიიღეს. გარდა ამისა, აქ წყალში ურევივა ერთგვარი მინერალი, რომელიც ტყავს აფუებს და არბილებს. ამნაირად დამზადებული ტყავი სანატრედან მიღის საბოლოოდ დასაბეჭდვებლად: ერთი რიგი — „საძირე“ განყოფილებაში; მეორე — „ხომის“ განყოფილებაში. ჩვენ გავყვით ჯერ პირველ ზგას.

ისინი უკვე მესამე დიდს და განიერს ოთახში გავიდნენ. აქ-კი სულ სხვანაირი სურათი გადაეწალათ. ოთახის იატაკში, გარდა კედლის მახლობელი არესი, ამოკრილი იყო კუმენტის ღრმა, კვადრატული, ერთი-მეორის მწკრივად მყოფი განიერი ორმოები. ორმოებზე უსწორედ მასწოროდ, აქა-იქა გადაციდული იყო რეზინის მსხვილი მილები. ერთი რამ უმაღლე შენიშნეს ბავშვებმა. ზოგან ორმოების თავზე მწკრივად მსხვილი კეტები იყო გაწყობილი.

— აი, ამხანაგებო, — განაგრძო ვახტანგმა ახსნა, — ამ ორმოებში დასათრიბლი (თრიბლი მკენარე) სიმეკევიბია, რომელსაც იღებენ მუხის კანისა და თრიბლიდან, გამოხარვის საშუალებით. აქამდე ჩვენ ვეცნობოდით მოტუტვის (დასუფთავება-დარბილების მიზნით) სხვადასხვა სახეს, დათრიბლის მიზანი კი არის ტყავი ვახლავ მოწილი, მაგრამ, რომ ტყავე წყალი არ ვატაროს, არ დალქეს და, საერთოდ, ვამძლე იყოს. შემოსსენებული გამოწურით ეს შესაძლებელი ხდება. მაგრამ დიდი სიფრთხილეა საქირია. თუ ერთბაშად დიდს სიმეკევიში ჩავდეთ, ტყავის ზეშო და კევიზ ნაწილები დათრამლებმა, შუა-კი არა ადვილად დამბტრევა და მალე გაცვდება. ამიტომ თანდათან უმატებენ სათრიბლავ ნიფთიერებას. დააკვირდით ორმოებს: თავიდან უფრო ღია ფერის სითხეა, შემდეგ-კი თანდათან მეტდება. ეს დასათრიბლავი სიმეკევის მეტნაკლებობის გამოა.

დააკვირდნენ. მართლაც, პირველ ორმოში სითხე ხახვის ფერის ფერის იყო. შემდეგ თიკის ვასისხლდა და ბოლოს კი ისე მეტე წითელი იყო; შავში არ იჩრეოდა.

— ამ კეტებით, — ამბობდა კომკავშირელი, — სათრიბლავში ტყავებია ჩამოციდული გასუფთავების შემდეგ, როგორც ჩურჩხელა თონეში. თითოეულ ორმოში 24 სათი უნდა ეკიდოს. შემდეგ გადავა უფრო მეტში და ასე თანდათან, ვიდრე 14—15 ორბოს არ გამოიცილოს. მაგრამ აქ სრულს დათრიბლას მაინც ვერ ასწრებს. ამიტომ ეს პროცესი სხვაგან გრძელდება. წავიდეთ. გავჩვენებთ.

(გაგრძელება შემდეგ ნომერში)
ბ. მოვარაძე

როგორ მოვახუთ პიონერთა რაზმი სოფლად

თუ კოლმეურნეობაში ან სოფლად, სადაც წავიდა ბრიგადა, ჯერ კიდევ არ არსებობს ნორჩ პიონერთა რაზმი, — მიზნად უნდა დადგინდეთ მოეგზადოთ ნიადაგი მის შესაქმნელად იმ დროის გამანაღობაში, რა ხანსაც დაჰყოფს ბრიგადა იქ. ეს იმისთვის არის საჭირო, რომ თქვენ მიერ ჩატარებული მუშაობა თქვენი წამოსვლის შემდეგ ვინმემ ორგანიზაციულად ვანაგრძოს. ამიტომ საჭიროა დაისვას კამპანების ან პარტუჯრედის წინაშე საკითხი — გამოჰყოს მუშაკი, მომავალი წინამძღოლი, გაშინახონ ბინა და სათანადო თანხები. თუ ლადებითი შედეგები იქნება, განყოფილებთან ერთად უნდა დაიწყოთ რაზმში ან ჯერ რგოლში ბავშვების ჩაწერა. სანამ დაიწყებდით ბავშვების ჩაწერას, უნდა შეაგროვოთ 8-10 აქტიური ბავში და მათთან ჩაატაროთ ერთგვარი მუშაობა.

უმჯობესია მათ მოკლედ აუხსნათ ნორჩ პიონერთა კანონები და ჩვეულებანი, მოაწყოთ 2-3 საინტერესო პატარა თამაშობა, შეასწავლოთ 1-2 სიმღერა, უამბოთ თქვენი რაზმის ცხოვრებიდან საინტერესო ამბები. თუ ბავშვები ამრიგად იქნებიან დაინტერესებულნი, მათი შეშვებით გამოაცხადეთ, რომ მოწყველია ბავშვების საერთო კრება, სადაც მსურველნი ჩაწერებიან რაზმში ან რგოლში. ამ შეკრებისათვის კარგად უნდა მოეზადოთ. ყველაზე უფრო იმაზე უნდა იზრუნოთ, რომ შეკრება საინტერესო იყოს, რისთვისაც მის პროგრამაში უნდა შეიტანოთ მეტად საინტერესო თამაშობანი, მზიარული ახალი სიმღერები და სპორტი. პიონერების კანონებისა და ჩვეულებების შესახებ საუბარი უნდა იყოს მოკლე, მარტივი და საინტერესო. როდესაც ბავშვების ნაწილი ვადაწყვეტს რაზმში ჩაწერას, მაშინ უნდა დაიწყეთ განსაკუთრებული მუშაობა, რის მიზანიც იქნება ამ ბავშვების მომზადება ისე, რომ ისინი კარგი პიონერები დადგნენ.

უპირველეს ყოვლისა უნდა გახსოვდეს, რომ განსაკუთრებით პირველ დღეებში, მუშაობა უნდა იყოს არა მხოლოდ საინტერესო, არამედ სასარგებლოც. ამიტომ ძალიან გულდასმით უნდა მოემზადოთ როგორც შეკრებებისათვის, აგრეთვე სხვა სახის მუშაობისათვისაც. შეიძლება დაიწყოთ თუნდაც იმ ბინის მოწყობით, სადაც იკრიბება რაზმი. ამ საქმეში უნდა ჩაბათ ბავშვების ერთი ნაწილი. მეორე ნაწილს კი ამ დროს შეუძლია დაიწყოს „სტადიონის“ მოწყობა ბავშვებისათვის.

ბავშვებს უნდა ებაასოთ სულ უბრალო თემებზე: ნორჩ პიონერთა კანონები და ჩვეულებანი, რა არის რგოლი, რაზმი, წინამძღოლი, თანაშემწე, სალიუტი, ყელსახვევი, შეკრება, რაზმის საბჭო, ფორპოსტი, დელიური; ამავე დროს უნდა აშხადოთ რაზმი სახეიმი ალტქმისათვის, აუხსნათ ის და დაასწავლოთ ზეპირად.

რაზმის გახსნა უნდა შეუფარდოთ რაზმი დღესასწაულს, როდესაც ბავშვები სახეიმი ალტქმას დასდებენ.

ახლა საჭიროა კიდევ რამდენიმე რჩევის მოცემა იმის შესახებ, თუ როგორ უნდა ჩაატაროთ რაზმის მუშაობა პირველ დღეებში, ვინაიდან ყოველივე დანარჩენი ეკოდინება რაზმის წინამძღოლს, რომელიც უნდა ეზხადოს ხოლმე თავისი მუშაობისათვის უფრო კარგი წყაროებით.

აი ხუთი რჩევა:
1. მეტის-მეტად დიდი ყურადღებით უნდა შეირჩეს საზოგადოებრივ-სასარგებლო, საყვანობით კონკრეტული სამუშაო და გულდასმით შემოწმდეს მის შესრულება.

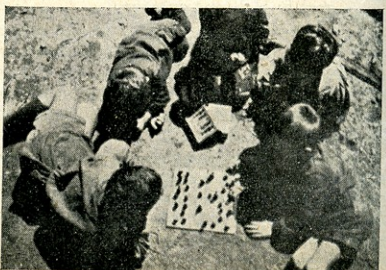
2- პირველი დღეებიდანვე უნდა ჩაეუნერგოთ ბავშვებს ნორჩ პიონერთა კანონებისა და ჩვეულებების შესრულების პასუხისმგებლობის გრძობა, გულდასმით უნდა ვაღვენოთ თვალყურით მათ შესრულებას.

3. რაზმის მუშაობა საინტერესო უნდა იყოს თამაშობით, სიმღერებით, გასიერებებით, საღამოების მოწყობით, სპორტით და სხვ.

4. დაუწყვიროდეთ სკოლას და მასწავლებელს ეს უკანასკნელი ბევრ რამეში დაეხმარება რაზმში.

5. არ ვადავალაშთ პირველ ხანებში ანტირელიგიური მუშაობის წარმოების დროს, ვინაიდან ეს მუშაობა ფრთხილად და გონივრულად უნდა იქნეს წარმოებული.

ვინაიდან თითქმის მთელი ბრიგადა ან მთელი ბრიგადა პიონერებისაგან იქნება შეუდგარი, რგოლის ორგანიზაციის დაწყობილებით აღწერა არა ღირს. საჭიროა იქნება მხოლოდ ყოველთვის კარგად დაუკვირდეთ, გაიხსენოთ საკუთარი რაზმის მუშაობის პირველი დღეები, წარმოადგინოთ თავი იმათ ადგილზე, რომლებიც შეაკვირებაც გასურს რაზმში, და ბრიგადა „მუდამ მზად იქნება“ ამ ამოცანის განსახორციელებლად.

შეკრება ჰალარაის თამაშის დროს

ჩაინ კლანსახიგობი

დაიძრა მატარებელი. ტფილისის მუშა-მოსამსახურენი მიეშურებიან ბათუმში, რომ დატკბენ ზღვით, ნახონ ახალი ადგილები, გვეცნონ სოციალისტური აღმშენებლობის მორიგ მიღწევებს...

ვაგონებში მზიარულდება. ბაასობენ სხვადასხვა თემაზე, ისმის სიცილი და ხან სიმღერა.

ერთ ვაგონში მუშაყაყლებს მოაუყრიათ თავი. ისინი სხვადასხვა წარმოებაში მუშაობენ და თან

ტყვია. როგორც გერცხლის ბარტყებს ბულიდან, თანჯრებში თავი ვაღმოუყვიათ და სტკებთან ნაირ-ნაირი სანახაობით.

მატარებელი მიჭრის, და შეშინებული უკან ვარბიან ხეები, გორები, ამყენებული შინდერები და მომუშავენი...

— ზღვა! — წაჰოიყვია ვილაკამ, და თანჯრებზე მიიტანეს იფრიში.

რა მომზიბლავია, რა მშვენიერია უსაზღვრო

პირველ შაისის დემონსტრაცია

კლანისკენ იკაფავენ გზას, რომ მტკიცედ მოჰკიდონ ხელი ახალი ცხოვრების საკესს, რომ სათანადო კლანით აღტურეილნი შეენაცვლონ მრავალი ბრძოლის ვადამზიდელ თაობას.

აი ზაჰესი, ვარსკვლავიანი ცის ერთ კუთხეს ჰკავს ელნათურებით დაჰყრობილი მასი ვარემო...

მტკვარი კიდე ვერ გამოკვეყულა, არ ეგონა, თუ მასში იყო ჩამალული მზის ელვარება, თუ მას შეეძლო ღამით მშეობა, სინათლის, სითბოს მიწოდება, ურიცხვ მანქანის ამოძრავება...

მატარებელი მიგუფუნებს, და ბორბლების თავისებურ მუსიკაში შეიღო ძილმა ვაგონის კარი...

რომ ირაყრავა, ვაიბარა ძილი სადღაცა და დაღუმებულ ბაგათ რაზმმა ვაღმოსტყორცნა სიტყვების

სივრძეზე ვაწოლილი ვეშაპი, რომელიც ახლა მიყუჩებულა, ისე მშვიდად წეეს, თითქოს საერთოდ არ შეეძლოს ცოფიანივითა აქორავა და თავზარდამკემი ტალილებს ამთავორება.

— გემი!

და კვლავ გაიქცა თანჯრებიდან თვალთა ისრები შორიუული შორიზონტისკენ, სადაც წერტილად მოჩანდა გემი...

ესეც ჩაქვი, ჩაის მასპინძელი. ფუსფუსი. ჟრამული. ბარჯის ვაღმოტანა. ნერბი ვიუღებელი სახეები და ვადახილი.

მატარებელი კვლავ გაუღდა ზღვის პირის გზას, რომ მოისმინოს ტალღების ლუკლუკი და თვალი დაატკბოს თეთრი არშიით, ზღვას რომ მოუყვია ჯობად.

ხარბად ვისუნთქეთ ზღვის ჰაერს...

გემი დიდდება, ვაჟაკდება ჩვენ თვალწინ, ბათუმისკენ რომ მიაპობს გზას.

— აბა, ჩაის ქარხნისკენ!

ცნობისმყოფეარ თვალები დახტის ირგვლივ, დახტის სერებზე, უტბად ჩაურბენს პატარა ბუჩქებს, მწკრივად დარგულს, თავისი მომზობილვლეს.

გზის ორივ მხარეს—ტროპიკული მცენარეულობა. ტანაყრილი პალმები გონებას რუჯახენ დაარბენინებს ჩაქვიდან აფრიკამდე.

ესეც ქაჩხანა ახალთ-ახალი. ირგვლივ შრომის ტრიამფულია. ბუჩქებს მტრულად შესევნიან მომუშავენი, რომ წაართვან ნაზი ფოთლები. ეს სამუშაო საშურია: თუ დრო ვადვიდა, ფოთოლი დაბერდება და გამდარებარისხოვდება. ამიტომ 500 კაცი ჰკრფეს და აწვიდეს ქაჩხანას.

უხარბაზარი შენობის წინ ჩაჩქალია. მალე დაგვრთეს ნება შევესულიყავით. უჩვეულოა ყოველივე ეს ჩვენთვის. ახალგაზრდა აგრონომი მოგვეგება, გვიამბობს ჩაის შესახებ.

აი, გულუბნებს მანქანა. იქვეა ამართული ცინკ-გადაკრული თუთიის მსხვილი მილი, რომელიც მეორე სართულში ადის. ამ მილის პირში ჰყრიან დაკრეფულ ჩაის ფოთოლს კალათებით, და ელექტრომანქანით გამოწვეული ჰაერის დენა მიაქანებს ფოთლებს ზევით, მეორე სართულში. წინად კი ზურგით აქჷნდათ კალათები, იღებოდნენ, დიდხანს უნდებოდა დენ, ძვირი ჯდებოდა.

ავყევით კიბეს. აი მეორე სართული. მილიდან გამოტყარცნილი ფოთლები ხედება კედელთან აკრულ ტილოს და იატაკზე ცვივა. აქ არის მოწყობილი ფოთლის დასაღრობი (დასაჰკრები) გრძელი ტილოები, რამდენიმე განყოფილება, სართულებივით. ქალები იღებენ მილით გამოტყარცნილ ფოთოლს და თხლად ჰყრიან დასაღრობად ტილოებზე. დღეღამის შემდეგ ფოთოლი უკვე დამღვრალია და იატაკში დატანებული დიდ ნახერტში ჰყრიან და მღვრალ ფოთოლს, რომელიც ისევ ქედა სართულში ცვივა, სამანქანო განყოფილებაში.

კვლავ იმავე კიბით ჩამოვდებით და შევედით სამანქანოში.

დიდი, სინათლიანი დარბაზია. ირგვლივ მანქანებია, ინგლისიდან გამოწერილი. აი საგრები მანქანა—მან უნდა დაახვიოს, დაგრიბოს დამღვრალი ფოთოლი. აი დამახარისხებელი მანქანა. ზოგი ფოთოლი პატარაა, ქარფა, საუკეთესო; ზოგი უფრო დილია, ტლანქი—მდარე ხარისხის. ზოგი სულ დილია—მეტად ნაკლები ხარისხის. დამახარისხებელი მანქანის ერთ ნახევარს წვრილი ნახერტები აქვს, რაოლებშიც გადის საუკეთესო ფოთოლი—წვრილი, მეორე ნახევარს მსხვილი ნახერტები აქვს—იქ გადის მეორე ხარისხის ფოთოლი (მსხვილი).

აი საშრობი მანქანები, რომლებსაც ლემონი უკეცხლი ანთია. მუშაობს მანქანა და აშრობს ჩაის, რომელსაც ახლა მორუხეო ფერი დაჰყავს. იქვე გვერდით, მეორე საშრობი მანქანაა, რომელშიც გადლის ჩაი მეორედ გამოსაშრობად. აქ ჩაი უკვე შეედება.

ირგვლივ ჩაის გამბარებელი სუნია. გამოვდით. ახალგაზრდა აგრონომი გატაცებით განაგრძობს ახსნა-ვანმარტებას.

დილია საბჭოთა კავშირი, აუარებელი ჩაი ჰკრება მას, შემოაქვს ჩაი საზღვარგარეთიდან, და მიდის საბჭოთა კავშირის მშრომელთა დოვლათის ნაწილს უცხოელების ჯიბეში. დაღვლეობით საკუთარი ჩაი ძალიან ცოტა აქვს საბჭოთა ქვეყანას, მოთხოვნის მცირე პროცენტს თუ დააკმაყოფილებს იგი, მაგრამ შესაძლებლობა კი დილია—ამირკავკასიის ბუნება მხად არის აბიბინოს ჩაის ბუჩქები ზეი ზღვის სანაპიროებზე, გურიიში, სამეგრელოში, აფხაზეთში.

საბჭოთა ხელისუფლებამ ვითვალისწინა, რის მოცემა შეუძლია ჩვენს ბუნებას, და ხუთწლიან გეგმაში შეტანილია ჩაის პლანტაციების ზრდის კანკრეტული ციფრები. იქ, სადაც დღეს საუკუნისა განმავლობაში უქმი მიწები გამოიყურება, მალე მწვანედ გადაშლება მწკრივი დარგული კობა ბუჩქები, და საბჭოთა კავშირი ჩაის მოთხოვნილების უდიდეს ნაწილს, თითქმის 75%-ს, თავისი ჩაით დაკმაყოფილებს. უკვე აშენდა რამდენიმე ქარხანა, კიდევაც აშენდება, და წელში გასწორდება ბუნებით მდიდარი, წინად უყურადღებოდ მიტრავებული კუთხე. მშრომელი მოსახლეობის ენტუზიაზმი შესაძლებს ხუთწლიან გეგმას განხორციელებას, რომ თავი დავახწიოთ კაპიტალისტური საყარისაგან დამოკიდებულებას, რომ რაც შეიძლება ცოტა ჩაი შემოვზილოთ უცხოეთიდან...

გამოვეშვილობეთ აგრონომს და გაეუღექით გზას ბოტანიკური ბაღისკენ, შთაბეჭდილებით დატვირთული, რომ საღამოს ევეწვიოთ კობტა ბათუმს და ვნახოთ აზნაფთშენის გიგანტური მილწვეები.

ირგვლივ—პალმები, ბამბუკი, ჩაის პლანტაციები, მანდარინის ხეები, უტხო, უცნობი მცენარეები...

ზღვა ლურჯად ვაწოლილა, და თვალი ვერ ძღება მისი ცქერით, ხარბად ვისუნთქავთ მაკოსკლებელ უმტკერო ჰაერს. აღმა მივიღვიართ.

— მწვერვალისაკენ!—გაისმის ხმა, და მოჩანს თითი, მთის თხემისკენ გაშვებული.

— ამხანაგებო, ავიდეთ მწვერვალზე!

— ისე, ვით ჩვენი ქვეყანა მიდის მტკიცე ნაბიჯით სოციალისტური ინდუსტრიალიზაციის მწვერვლებისკენ!—გაისმის პასუხად, და ძალღონით დატვირთული ახალგაზრდობის ნაბიჯები სკვამს დაკეცილ გზას...

საერთაშორისო ბავშთა კვირეულის დღეებში შევამოწმოთ პიონერთა მონაწილეობა სოც. მშენებლობის საქმეში.

პიონერთა ორგანიზაციის რიგებში ჩავითრიოთ ახალი კადრები.

მებრძოლი დემასწავლი

საერთაშორისო ბავშთა კომუნისტური მოძრაობის ისტორია გვიამბობს პროლეტარულ ბავშთა გირულ ბრძოლას და თავდადებას.

ამხანად პიონერთა ორგანიზაციები არსებობს თითქმის ყველგან (25 ქვეყანაში), ჩინეთში, ბურჟუაზიული რევრსიების გამო, პიონერორგანიზაციები იქსაქებენ.

პროლეტარიატის მძივე ეკონომიური მდგომარეობა და კოლონიალურ ხალხთა ჩაგვრა-მონობა უფრო მეტად ასაკულდევებს ამოხებულ რაშობა მოძრაობას და მათ წინ ნათლად აყენებს ბრძოლის საფრთხე ამოცანებს.

ბავშთა კომუნისტური მოძრაობის ისტორია დატვირთულია მრავალი შე აძწუნებელი ფაქტით. მაგრამ კანტალისტური რეჟიმის საშინელება ოდნავად ვერ აბრკოლებს აზვირებულ ქართველთა მოგარდას.

პროლეტარულ ბავშთა პირველ მსოფლიო კონგრესზე ნათქვამი იყო:

„პიონერები ყველა ქვეყნისა ლაპარაკობენ სხვადასხვა ენაზე, მაგრამ ერთნაირად აზროვნებენ.“

მათი მიზანი და ამოცანები ერთდაიგივეა, მათი მტერს საერთოა.

და სწორედ ამ მტრის წინააღმდეგ უნდა იყოს მიმართული ჩვენი ლაზხარი.

საერთაშორისო ბავშთა მეთვე ვირეული და მსოფლიო პიონერორგანიზაციების მეთვე წლის იუბილე ამ შეიდი დღის განმავლობაში ისე შესძრავენ დღეამიწას, როგორც არსოდეს, და გამოამტლავებენ თავის ძალას და ძველი ქვეყნის მიმართ განწყობილებას.

განა შეიძლება დამშვიდებულმა უყურო ისეთ მოვლენას, როცა ერთ-ერთ მდიდარ ქვეყანაში, როგორც არის ამერიკა, 3-4 მილიონი 8 წლის ასაკამდე ბავში მუშაობს 8—10 სა თს დღე ი? ანდა ჩინეთში, სადაც მშრომელთა ბავშვები მუშაობენ 12-16 საათს დღეში და იმებთან რაღაც უმნიშვნელო გროშებს (10—35 კაპ. დღეში)? განა შეიძლება დამშვიდებულმა უყურო იმ მოვლენას, როცა ინგლისში მუშათა ბავშვები საკოდავად იხრჩობიან და ილუბვან მხრჩოლავ მადარობებში? რასაკვირველია, არა!

ჩვენ მოვითხოვთ 14 წლის ასაკამდე ბავშთა მუშაობის აკრძალვას! მოვითხოვთ ბავშთა ჯანმრთელობის დაცვას!

კაპიტალისტურმა რაციონალიზაციამ, რომელმაც (განსაკუთრებით ამ უკანასკნელ წლებში) მშრომელთა ბავშვებ აუტანელ ეკონომიურ პირობებში ჩააყენა, სკოლების ფართო გაფიცვები გამოიწვია.

ბავშთა მეთვე საერთაშორისო კვირეულის დღეს საზღვარგარეთის ბავშვები მოითხოვენ უფასო სამკურნალო დახმარებას, სასკოლო ექიმების რიცხვის გადიდებას, მოედნების, აბანოების, საბავშვო დისპანსერებს, საანატორიუმების და ბანაკების მოწყობას. მოითხოვენ აზვირებულ თავისი მშობლებსთვის ხელფასის მომატებას, ბავშთა აღზრდაზე მუშათა კონტროლის უფლებას და სხვა.

საზღვარგარეთის პიონერები, ვარდა ამისა, ილაპარაკებენ მთელ სიმათოლეს საბჭოთა კავშირის შესახებ, დიკივენ მას თავდასხმისაგან და გაასწევენ გამაფრებულ ავიტაციას მილიტარიზმის წინააღმდეგ.

საერთაშორისო ბავშთა მეთვე კვირეულის დროს საზღვარგარეთის პიონერები ყველგან ჩაატარებენ კონფერენციებს, მოაწყობენ დემონსტრაციებს, გააზრცილებენ ავიტურტოლებს და სხვა.

საბჭოთა ქვეყნის პიონერები სულ სხვა პირობებში ცხოვრობენ და მუშაობენ. მათ ეს კვირეული უნდა ჩაატარონ ჩვენი ქვეყნის საზღვარგარეთში მისიური მონაწილეობის და სამრეწველო ლაშქრობის მკვეთრი ლოზუნგის ქვეშ. მათ უნდა დაგვანახონ თავიანთი ძალა და მონაწილეობა ხუთწლედის განხორციელების საქმეში.

ბავშთა საერთაშორისო კვირა ტარდება ჩვენი წორ პიონერთა ორგანიზაციების როგორც რიცხობრივად, ისე თვისებრივად გაორკეების, ინტერნაციონალური კავშირის გაძლიერების, უცხოელი პიონერებისადმი დახმარების და ინტერნაციონალური აღზრდის გაუმჯობეების ლოზუნგების ქვეშ.

ამა წლის ივნისში შუა გერმანიის ერთ-ერთ ქალაქში, მსოფლიო შეკრების ჩატარების მიზნით, დედამიწის ყოველი კუთხიდან თავს მოიყრის 20.000 პროლეტარული ბავში, რომ ჩაატარონ თავისი ძალების და მზად ყოვნის დემონსტრაცია. ამ შეკრებაზე მოაწყობა პროლეტარულ ბავშთა მსოფლიო მეორე კონგრესი, სადაც, სხვ, საყურადღებო საკითხებთან ერთად, გარეული იქნება მოსალოდნელი იმპერიალისტური ომისაგან საბჭოთა კავშირის დაცვის საკითხი.

ბავშთა საერთაშორისო მეთვე კვირეულის დროს საბჭოთა კავშირის პიონერებმა უნდა შეარჩიონ მსოფლიო შეკრებაზე გასაგზავნი დელეგატები და შეაგროვონ თანხა ამ შეკრების ფონდისათვის.

მონოლიტური რიგებით და მებრძოლი განწყობილებით ამღვრებულნი, მიდის წინ მხნედ დამტკიცდ მუშათა მოძრაობის ერთ-ერთი ლაშქარი-მსოფლიო პიონერთი თავისი ბრწყინვალე იუბილისაკენ, მებრძოლი კვირეულისაკენ!

ჩავაბათ 20.000 ბავში პიონერორგანიზაციების რიგებში.

ბავშვთა საერთაშორისო კვირეული ემთხვევა სომხეთის პიონერორგანიზაციების არსებობის 9 წლის თავს. ამიტომ უქანსკენელ დღესასწაულს უფრო მეტი მნიშვნელობა ეძლევა.

ამ დღესასწაულისათვის მოსამზადებელი მუშაობა ადგილებზე უკვე ენერგიულად მიმდინარეობს.

სომხეთის ცეკა სხვადასხვა რაიონში, ადგილობრივი ორგანიზაციებისათვის ხელმძღვანელობის გაწევის მიზნით, გზავნის პროპაგანდისტულ მუშაკებს.

ჩამოყალიბებულია აგრეთვე ოთხდღიანი კურსები, რომელიც 16 მაისისათვის გამოუშვებს რამდენიმე პროპაგანდისტს და დაავაზნის სოფლად და რაიონებში.

სომხეთის პიონერორგანიზაციამ ამ კვირის განმავლობაში თავის რიგებს უნდა შემატოს მშრომელთა 20.000 ბავში.

დღევნატებს მოვლიან ტფილისიდან, ბაქოდან, განჯიდან და ნახიჩევანიდან, აგრეთვე ზემოხსენებული ქალაქებშიაც მოვლიან სტუმრებს სომხეთიდან.

გარდა ამისა, სომხეთის ქალაქები დაუვზავნიან ერთმანეთს დღევნაციებს.

24 მაისს შესდგება ბავშვთა აქტივის კონფერენცია.

ვემზადოთ ბავშვთა საერთაშორისო კვირეულისათვის.

სომხეთის ნ/3 ორგანიზაციამ პირველი საერთაშორისო შეკრების მთავარი დავალებანი პირნათლად შესასრულა, ის 37-დან 63 თასამდე გაიზარდა და განავრობდა ზრდას. დღითი-დღე, როგორც ქალაქად, ისე სოფლად, ნ/3 ორგანიზაციებს ემატება ბავშვების ახალი კადრები. კომპიუტერებში პიონერების მუშაობამ აგრეთვე მოახუტებს ყურადღებას ვიიპრო. მშობლები ნებაყოფლობით ავზავნიან თავის შვილებს პიონერბავშვში.

დღეს პიონერეთი ემზადება მომავალი კვირეულისათვის.

არის მზადება ბავშვთა მშრომლების გამოყენისათვის. პიონერები ემზადებიან მუშაობა კლუბებში სადემონსტრაციოდ, სხვადასხვა სამხეცო თამაშობაში მონაწილეობის მიზნებზე და სხვა.

გარდა ამისა, ტარდება სომხეთის და ადგილობრივი ორგანიზაციების შორის კომპიუტერებში მუშაობის შესახებ. დადებულ ხელშეკრულებათა შემოწყობა.

24 მაისს ბავშვთა დემონსტრაცია

საქართველოს ნ/3 ორგანიზაციის ცენტრალურმა და ტფილისის ბიუროებმა ფართოდ გავსდეს მოსამზადებელი მუშაობა ბავშვთა საერთაშორისო კვირეულისათვის. რაიონებს გამოცოცხლება და ეტყუა ისინი მოვლიან საშფოო სოფლებიდან და მებზომელი რესპუბლიკების ადერბაიჯანის და სომხეთის ორგანიზაციების დღევნატ სტუმრებს.

ტფილისის ოლქის საშფოოდ აღებული სოფლებიდან 45 კაცს მოვლიან.

ბინით და სხვა საკიროებით სტუმრების უზრუნველყოფა ექისრებათ ნ/3 რაიონის ორგანიზაციებს, რომელნიც უკვე შეუდგენ თანხების რეგოვებას წარმოებს ნებაყოფლობითი ხელმოწერა, აგრეთვე შემოწირულებანი, ეწყობა საღამოები, როკელთა შემოსავალი ბავშვთა საერთაშორისო კვირეულის ფონდში გადადის.

ბავშვთა საერთაშორისო კვირეულისთვის მოხდება ლენინის და ქალაქის რაიონში წინამძღოლთა ოთახების გახსნა.

ამ საერთაშორისო კვირეულის განმავლობაში ჩატარებული იქნება მრავალი საღამო საშფოო ორგანიზაციებთან კავშირის გაძლიერების მიზნით. აგრეთვე მოეწყობა სამი თაობის აღსანიშნავი საღამოები, სადაც საუკეთესო პიონერები გადაეცევიან კომპიუტერის რიგებს.

24 მაისს ტფილისის ქუჩებში მოეწყობა გრანდიოზული დემონსტრაცია, სადაც მონაწილეობას მიიღებენ ტფილისის ორგანიზაციის პიონერები, მოსოფელი სტუმრები, მოწაფეები და სხვანი. 25 მაისს კი მოეწყობა მთელი რივი ექსკურსიები მუზეუმებში, ჯარის ნაწილებში.

მალა—სოცმეჯიბრების დროშა

ამიერკავკასიის ნპიონერთა პირველ შეკრებაზე ა/კ ცაქმა მშრომელთა ბავშვების ხელმძღვანელს, ა/კ ბ. კ. ო. ც. ბიუროს გადასცა წითელი დროშა.

გამოაცხადა რა ხსენებული დროშა გარდამავალ პრინციპად, ა/კ ნორჩ პიონერთა ბიურომ ფართოდ გავსდეს სოცმეჯიბრება ყველა საოლქო პიონერორგანიზაციაში—ქვეყნის სოცმეწმენლობაში სამავალითო მონაწილეობის და პიონერული პირველი საერთაშორისო შეკრების დავალებათა პირნათლად შესასრულებლად.

ბავშვთა საერთაშორისო მეფთე კვირეულის დროს, 18—25 მაისამდე, ა/კ ცაქის დროშა გადაეცემა ჯილდოდ სამავალითო ორგანიზაციის. მანამდე დარჩას სულ ორი კვირა.

ენახოთ, რომელი ორგანიზაცია აღმოჩნდება ყველაზე უფრო სამავალითო ჩვენი ქვეყნის სოცმეწმენლობის და ინდუსტრიალიზაციის საქმეში?

ვერსებ ცხადია თქვენითვის, რომელ ომზე ვლადარაკობთ—ომი კაპიტალისტურ ქვეყნებსა და საბჭოთა კავშირს შორის, რომელიც იქნება კლასიური ომი. ბურჟუაზია ყოველთვის ემზადება ომისთვის და იყენებს თითოეულ ჩვენ სისუსტეს თავისი ინტერესებისათვის, რის გამო საბჭოთა კავშირის შრომელი მოსახლეობა ყოველთვის მზად უნდა იყოს სოციალისტური ქვეყნის დასაცავად. ჩვენ ყოველთვის მზად უნდა ვიყოთ, რადგან არ ვიცით, თუ როდის დაგვესმინა თავს იმპერიალისტური ქვეყნები. ამის დასამტკიცებლად შეგვიძლია მოვიყვანოთ შორეულ აღმოსავლეთის რკ. გზაზე მომხდარი კონფლიქტი. თანამედროვე ომი იცის ბრძოლის წარმოების დროს ფართო სივრცე. ეს ომი არ იქნება ისეთი, როგორც იყო მსოფლიო იმპერიალისტური ომი. ამ ომში მთელი მოსახლეობა იქნება ჩამბული. ასევე იყო რუსეთში სამოქალაქო ომის დროს 1918—1921 წ.წ.—საბჭოთა მუშები და გლეხები ამტკიცებდნენ და ამაგრებდნენ წითელი არმიის როგებს, აძლევდნენ მათ მოხალისეებს, ისინი კი იბრძოდნენ შეუდარებლად; მოუხებლად იმისა, რომ მაშინდელი წითლარმიელი არ იყო კარგად შეიარაღებული და ნახევარჯერ მშვიერიც იყო, ადგენდნენ პარტიზანულ რაზმებს და ასე ებრძოდნენ თეთრგვარდიელებს. სწორედ ასე იქნება მომავალ ომში...

ჩვენ ვიცით ბევრი შემთხვევა, როცა ბავშვებიც კი გვირუხვდნენ იბრძოდნენ ფრონტზე უფროსეთთან ერთად.

ძლიერ შეიცვალა ბრძოლის ტექნიკა. ახლა საომარი მოქმედება ვრცელ მანძილზე ხდება; ავიაციის, შორსმეტოქოლი არტილერია იპყრობს ისეთ რაიონებსაც, რომელნიც წინა დღეებში იყვნენ. თანამედროვე ტექნიკა ძლიერ სწრაფად ვითარდება. ჯერ კიდევ მსოფლიო ომის დამთავრებისას, პირველად მოგვევლინა ტანკები, ჯავშნოსანი ავტომობილები. ახლა შეგვიძლია უფრო მეტი სამხედრო მანის გადაყვანა, უფრო გაძლიერება ცეცხლის და სხ. ახლა ტყვიამურქვევები 10-ჯერ უფრო მეტია. ვიდრე მსოფლიო ომამდე იყო.

მოგვევლინა ახალი საომარი საშუალება—ქიმიკა. მტერი უშვებს ვაზს, რომელიც მოქმედობს ძალიან დიდ მანძილზე, სპობს ყველა ცხოველს, ყველა სოცხალ ოსინებას.

წინა დღეებობდნენ, რომ ქვეითი ჯარი არის გამსახედროების ყველაზე უფრო ადვილი, უბრალო ნაწილი. ახლა ეს არ არის მართალი. ქვეითი ჯარი ახლა შეიარაღებულია მსროლელი მანქანებით, ტყვიამურქვევებით, ქვეითი ქმეხებით, ბომბებით. რადგან შეიცვალა ტექნიკა, შეიცვალა აგრეთვე ჯა-

გების მოქმედების წესიც. წინა დღეების კაცები მოძრაობდნენ გრძელი ჯაჭვებით, რის გამო ჯარისკაცები ძლიერ ახლო იმყოფებოდნენ ერთმანეთთან. ახლა კი მდგომარეობა შეიცვალა. თანამედროვე მომარბები მოქმედებენ დაშორებით, პატარ-პატარა ჯგუფებად. მეომართვის საჭიროა დიდი გამძლეობა, ხასიათის სიმტკიცე.

რასაკვირველია, თანამედროვე მეომრის მომზადება ვაცილებით ძნელი შეიქნა. ჩვენ ყაზარბაში უტოდინარაი ხალხისაგან უნდა შევექმნათ იარაღების მმარბელები და პოლიტიკურად მომზადებული ჯარი. მართალია, მომავალ ომში დიდი მნიშვნელობა ექნება სამხედრო ტექნიკას, მაგრამ, მიუხედავად ამისა, მთავარი და ძირითადი მაინც ადამიანია, რომელიც მართავს ამ საბრძოლველ იარაღებს. სწორედ აქ არის ჩვენი უბიჯატელობა ბურჟუაზიულ ქვეყნებთან შედარებით. ინგლისში არის ბევრი სამხედრო მწერალი (ფულერი), რომელნიც ამბობენ, რომ საჭიროა მილიონიანი ჯარისკაცთა მასების მექანიკური და ავტომატიური ტანკებით შეიცვალა. ბურჟუაზიული სამხედრო სპეციალისტები შეზღუდობილი არიან იმით, რომ რაც შეიძლება განავითარონ სამხედრო ტექნიკა, მათ ეშინოდათ თავისი მეომრების აჯანყების; ისინი არ არიან დარწმუნებული მასში, რომ მომავალი ომების დროს ეს ჯარისკაცები დაიცვენ ბურჟუაზიულ ქვეყნებს და თავს დადებენ თავისი სახელმწიფოსათვის, წითელ არმიას ჰყავს დამმარბე მასა არა მარტო თავის ქვეყანაში, არამედ დარწმუნებული უნდა ვიყოთ იმაში, რომ ომის დროს სხვა ქვეყნების პროლეტარიატი ზურგს შეაქცევს თავის ბურჟუაზიას და ჩვენ დაგვიჭერს მხარს.

მოკლე ვადაში, გაწვევის დროს, წითელ არმიას ჩვენ შეგვიძლია აღვზარდოთ ტექნიკურად მომზადებული მებრძოლები, თუ ჩვენი მორბილი ახალგაზრდობა აქტიურ მონაწილეობას მიიღებს მუშაობაში.

რა უნდა გააკეთონ ამ მხრივ მოზარდმა ბავშვებმა? ბავშვებმა აუცილებლად უნდა დაიჭირონ მკითხველი კავშირი წითელ არმიასთან, მოაწყონ ექსკურსიები სამხედრო ბანაკში, მოაწყონ საღამოები იმ პირების მოსაგონებლად, რომელნიც სამოქალაქო ომის დროს გვირუხვდნენ და იღუპნენ. საჭიროა ბავშვებმა იმუშაონ ოსოგაჯიმიის ადგილობრივ ორგანიზაციაში, უნდა დაეხმარონ ამ საზოგადოებას ტექნიკის შესასწავლად, სამხედრო საქმის პრაქტიკულად გატარებაში და სხ. ერთი სიტყვით, როგორც იტყვიან, გაახილონ თვალები მუშაობისთვის.

დასასრული უნდა ითქვას, რომ ყველაზე მთავარი ის არის, რომ ბავშვებმა განავითარონ ჩვენი მილიონიანი მასები, დაინტერესონ თავდაცვის საქმით.

თავდაცვის საქმის რევოლუციონური მზადებით მტკიცედ დაიცავთ სოციალისტურ სახელმწიფოს.

მოდრაპი თამაშობანი

თვალი (ბორბალი)

22

მოთამაშეთა რიცხვი—40-100.

ადგილი—ეზო ან დიდი მოედანი.

მოთამაშეები იყოფიან რამდენიმე თანასწორ ჯგუფად. უნდა იყოს არანაკლებ 4 კაცისა და არა უმეტეს 10 კაცისა.

მიწაზე იხატება წრე, რომლის დიამეტრი 1—2 მეტრს უდრის. ეს წრე იქნება ბორბლის (თვლის) ცენტრი, ბორბლის ჩხირებად კი ღვებიან მოთამაშეთა ჯგუფები. ჯგუფი № 1 იქნება პირველი ჩხირი, ჯგუფი № 2 იქნება მეორე ჩხირი და სხვ. ჯგუფები ღვებიან პირით ცენტრისკენ ისე, რომ წინამდგომი მოთამაშე იდგეს თითო ჯგუფში ცენტრის ხაზზე. ბორბლის ჩხირები დაწყობილია თანასწორ მანძილზე ერთმეორესაგან. ერთი მოთამაშე გამოიყოფა თამაშობიდან. თამაშობის დაწყების წინ გამოყოფილი მოთამაშე გაურბენს უკანასკნელ უკანმდგომ რომელიმე მოთამაშეს და დაარტყავს ხელს ზურგში. ამით ის მოთამაშე, რომელსაც ხელი დაარტყეს, დაჭრილად ითვლება. დაჭრილი გადასცემს დარტყმას წინმდგომ მოთამაშეს. ეს მოთამაშე კიდევ გადასცემს წინას და ასე ბოლომდე, უკანასკნელამდე. როდესაც უკანასკნელი დაიჭრება დარტყმით, იყვირებს „ოი“ და გარბის თვლიდან. მას მიჰყვება მთელი რიგი მდგომებისა, ისინი ცდილობენ რაც შეიძლება მაღლ შემობრბინონ წრე და დადგენ თავის ადგილას. მოთამაშეების წინ გამორბის დამკრედიც, რომელიც ცდილობს ამ ჩხირის რიგში დაიკავოს

ადგილი. ასევე გარბიან მთელი ჩხირის ჯგუფში მდგომი მოთამაშეები და ღვებიან ისე, როგორც იდგენ გაქცეამდე, ვინ საღ მოხვდება, მხოლოდ უნდა ეცადონ, რომ უკანასკნელად არ დადგენ, თორემ ვინც ბოლოში იდგომება, ის რჩება გარეთ, ვინაიდან ერთ-ერთი მოთამაშის ადგილს იკავებს ის, ვინც იმას იწყებდა (წრეს ვინც უწელიდა), და ბოლოში დარჩენილი განაგრძობს თამაშს.

ახალი მოთამაშე იწყებს წრის გარშემო სირბილს, დაჭრის ზურგზე დარტყმით სხვა ჯგუფის სულ ბოლოში მდგომ მოთამაშეს და გარბის ამ ჩხირის მოთამაშეებთან ერთად ბორბლის გარშემო, და ისევ იკავებენ ადგილებს, როგორც წინადა.

წ ე ხ ე ბ ი.

1. სირბილის დროს გადარბენა მოთამაშეების რიგში აკრძალულია.

2. თამაშს იწყებს ის, ვინც სირბილის დროს ბოლოს მოვიდა და დადგა ჩხირის ბოლოში, ე. ი. უკან მდგომი.

3. ის მოთამაშე, რომელიც გადაირბენს ან წრეს, ანდა მოთამაშეებიდან შემდგარ ჩხირს გადასურის, მიუხედავად იმისა, მოვიდა ის პირველი თუ ბოლოს, მინცი რჩება თამაშის განმარტყმულად.

გ. მ—ძე

ფასი 25 კაპ.

რედაქტორი: ხარედაქციო კოლეგია.

მთავლიტი № 1030

სახელგამის სტამბა, შუა ბაზარი, № 22.

შეკვ. 330.

ტირ. 3500